

Selvitys kuntien rakennusvalvontataaksojen hinnoittelusta 2010

Kuntaliiton
VERKKOJULKAISU

TEKIJÄ
Markku Axelsson

1. painos
ISBN 978-952-213-704-3 (pdf)
© Suomen Kuntaliitto
Helsinki 2011

Suomen Kuntaliitto
Toinen linja 14
PL 200
00101 Helsinki
Puh. 09 7711
Faksi 09 771 2291
www.kunnat.net

Sisältö

1	Tiivistelmä	4
2	Alkusanat	5
2.1	Selvityksen toteutustapa	5
2.2	Rakennusvalvontataksojen tausta	6
3	Selvityksen tulokset	7
3.1	Lupien hinnoitteluissa on suuria eroja alueiden sisällä	7
3.2	Omakotitalon alhainen lupamaksu ei tuo kunnalle tuloja	9
3.3	Kokonaisalan raja-arvojen määrittelyssä on suuria eroja	10
3.4	Omakotitalon ja kesäasunnon rakennuslupien hinnoittelu	11
3.5	Rivi- ja kerrostalojen rakennuslupien hinnoittelu	13
3.6	Liike- ja muu yritysraikentamisen rakennuslupien hinnoittelu	14
3.7	Korjausrakentamisen rakennusluvan hinnoittelu	16
3.8	Käyttötarkoituksen muutoksen rakennusluvan hinnoittelu	17
3.9	Omakotitalon sijaintimerkinnän ja -katselmuksen hinnoittelu	18
3.10	Muiden lupiin liittyvien maksujen hinnoittelu	20
3.11	Kuntien taksojen muita yksityiskohtia	21
4	Johtopäätöksiä ja kehittämisehdotuksia	22
4.1	Rakennusvalvonta on kunnan monien palvelujen osa	22
4.2	Rakennusvalvonnan kustannuslaskentaa tulee lisätä	22
4.3	Tehtävien lisääntyessä hinnoittelua tulee muuttaa	22
4.4	Alueellisia hinnoittelueroja pienennettävä ja rakentajien kohtelu tasapuolisemmaksi	23
4.5	Maksujen kokonaisalan laskentaan yhtenäisyys koko maahan	23
4.6	Hinnoittelun päätöksentekoon avoimuutta	23
4.7	Viranomaistehtävien taksan ja palvelutehtävien hinnaston eriyttäminen	23
4.8	Kuntien taksojen päivitys ja hinnoittelun yleinen tarkistus	24
4.9	Suomen Kuntaliiton suosituksen päivittäminen	24
	Liitteet	25
	Liite 1.	
	Taulukko 1. Etelä-Pohjanmaan alueen kunnat	26
	Taulukko 2. Etelä-Savon alueen kunnat	28
	Taulukko 3. Hämeen alueen kunnat	29
	Taulukko 4. Kaakkois-Suomen alueen kunnat	30
	Taulukko 5. Kainuun alueen kunnat	31
	Taulukko 6. Keski-Suomen alueen kunnat	32
	Taulukko 7. Lapin alueen kunnat	33
	Taulukko 8. Pirkanmaan alueen kunnat	34
	Taulukko 9. Pohjois-Karjalan alueen kunnat	35
	Taulukko 10. Pohjois-Pohjanmaan alueen kunnat	36
	Taulukko 11. Pohjois-Savon alueen kunnat	38
	Taulukko 12. Uudenmaan alueen kunnat	39
	Taulukko 13. Varsinais-Suomen alueen kunnat	41
	Liite 2.	
	Taulukko 14. Koko maa / Vertailumaksujen keskiarvot ja yhteissummat 13 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueilla	43

1 Tiivistelmä

Tilastokeskuksen mukaan kuntien rakennusvalvontamaksut tuovat kuntatalouteen tuloja yli 50 milj. euroa vuodessa. Kunnat perivät rakennusvalvontatuloja epätasaisesti ja suurimman osan tuloista saavat suuret kaupungit. Kunnille lakisääteiset rakennusvalvontatehtävät ovat samanlaisia. Keskeisimmät syyt tulojen epätasaisuuteen eri kunnissa ovat rakentamisen määrän ja rakennusvalvontataksojen hinnoittelun suuret erot sekä eräiden viranomaispalvelujen tarjoaminen rakentajille vastikkeetta.

Rakennusvalvontamaksujen hinnoitteluun kunnat voivat itse vaikuttaa. Kunnilla on laissa oikeus maksujen perimiseen. Kuntien menoista katetaan erilaisilla maksuilla 20 % ja kunnat voivat rakentamisen lupamaksuilla kasvattaa maksutulojaan vielä jopa 50 milj. eurolla.

Suomen Kuntaliitto selvitti kuntien rakennusvalvontataksojen hinnoittelun tason ja taksojen erityispiirteitä 2010. Selvitys kokoaa ensi kertaa maassamme rakennuslupamaksujen hinnoittelun tässä laajuudessa. Selvityksessä laskettiin kaksitoista (12) erilaista vertailumaksua kuntien rakennusvalvontataksista.

Maankäyttö- ja rakennuslain perusteella luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa.

Selvityksen mukaan kuntien rakennusvalvontaviranomaisen maksujen hinnoitteluerot eri alueiden sisällä ovat suuria vuonna 2010.

Yli 50 %:ssa vertailumaksuista hinnoitteluerot alueiden sisällä ovat 3–5-kertaisia ja lähes 30 %:ssa maksuista hinnoitteluerot ovat yli 6-kertaisia. Hinnoitteluerot koskevat niin omakotitalon, loma-asunnon, rivi- ja kerrostalojen kuin liike- ja yritysrakentamisen rakennuslupamaksuja.

Kuntien välillä suurimpia maksujen hinnoittelueroja on Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Hämeen, Keski-Suomen, Lapin ja Varsinais-Suomen alueilla ja pienimpiä maksujen hinnoittelueroja on puolestaan Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon alueilla.

Selvityksen perusteella omakotitalon alhainen rakennuslupamaksu ei tuo kunnille tuloja eikä vetovoimaa. Kuntatalouden näkökulmasta omakotitalojen rakennuslupamaksujen keskiarvoja selvästi alhaisemman lupamaksun kunnalla on joka vuosi jäänyt saamatta huomattavia määriä maksutuloja.

Maksuerot johtuvat hinnoittelun euromääräisistä eroista ja eroista rakennuksen kokonaisalan laskentatavassa maksua määrittäessä. Kokonaisalan laskentatavan erot vaikuttavat pinta-alaltaan suurien rakennushankkeiden lupamaksuihin, kuten mm. yritys-toiminnan lupamaksuihin.

Tulosten perusteella Suomen Kuntaliitto kiinnittää kuntien huomiota rakennusvalvontataksojen suuriin hinnoittelueroihin ja ehdottaa kunnille alueittain rakennusvalvontataksojen erojen pienentämistä, maksujen perimistä kaikista rakentamisen lupapalveluista, olemassa olevien rakennusvalvontataksojen tuntuvaa korottamista yli 150:ssä alhaisimmin hinnoitelluissa kunnissa kuntatalouden tulojen lisäämiseksi ja rakennusvalvonnan kustannuslaskennan, tehokkuuden ja tehtävien priorisoinnin lisäämistä. Lisäksi Kuntaliitto ehdottaa kunnille rakennusvalvonnan taksoissa viranomais- ja palvelutaksojen eriyttämistä.

2 Alkusanat

Rakennusvalvonta tuo kuntien yhdyskuntapalveluista kuntatalouteen eniten maksutuloja. Kunnat perivät rakennusvalvontatuloja epätasaisesti ja suurimman osan tuloista saavat suuret kaupungit. Keskeisimmät syyt tulojen epätasaisuuteen ovat rakentamisen määrän ja rakennusvalvontamaksujen hinnoittelun suuret erot eri kunnissa.

Rakennusvalvontamaksujen hinnoitteluun kunnat voivat itse vaikuttaa. Kunnilla on laissa oikeus maksujen perimiseen ja niiden suuruutta ei esimerkiksi valtio säätele. Kuntien menoista katetaan maksuilla 20 % ja kunnat voivat rakentamisen lupamaksuilla kasvattaa maksutulojaan jopa 50 milj. eurolla.

Tämä selvitys kertoo aikaisempaa tarkemmin ja laajemmin rakennusvalvontaviranomaisen maksujen hinnoittelusta.

2.1 Selvityksen toteutustapa

Suomen Kuntaliiton yhdyskunta-, tekniikka- ja ympäristöyksikkö toteutti selvityksen kuntien rakennusvalvontataksista loppuvuodesta 2010.

Tiedot taksoista kerättiin joko kuntien omilta sähköisiltä sivuilta tai pyytämällä taksa kunnista. Selvityksen taksat ovat tulleet voimaan vuonna 2010 tai sitä aikaisemmin, lukuun ottamatta muutamaa vuoden 2011 alussa voimaan tullutta kunnan taksa.

Taksoista laskettiin kaksitoista (12) erilaista vertailumaksua. Vertailumaksut olivat:

1. lupamaksu: uuden 20 m² autotallin rakentaminen
2. rakennuslupamaksu: uuden 150 m² omakotitalon rakentaminen
3. rakennuslupamaksu: uuden 150 m² kesäasunnon rakentaminen
4. rakennuslupamaksu: uuden 1500 m² rivi- tai kerrostalon rakentaminen
5. rakennuslupamaksu: uuden 4500 m² liikerakennuksen rakentaminen
6. rakennuslupamaksu: uuden 9000 m² varastorakennuksen rakentaminen
7. maksu: uuden rakennettavan omakotitalon sijainninmerkintä ja sijaintikatselmus (Huom. em. kohdan 7 maksut voivat kunnissa olla joko rakennusvalvonnan tai kunnan mittausstoimen maksuja)
8. muut rakennuslupamaksuun lisättävät maksut yhteenlaskettuna, kuten maksu rakennustyön aloituskokouksesta, maksu viranomaisen suorittamasta neljän naapurin kuulemisesta ja mahdolliset käsittelymaksut
9. lupamaksu: olemassa olevan 150 m² rakennuksen korjaaminen (MRL 125.3 §)
10. lupamaksu: olemassa olevan 150 m² rakennuksen käyttötarkoituksen muuttaminen (MRL 124.4 §)
11. käsittelymaksu: ilmoitusmenettely, esimerkkitoimenpiteenä grillikatot
12. käsittelymaksu: vastaavan työnjohtajan hyväksyntä

Selvityksessä em. vertailumaksut 1–6 on laskettu taksoista rakennuskohtaisen ja kokonaisalan maksun mukaan ja maksut eivät sisällä sijaintimaksuja tms. lisämaksuja.

Lisäksi selvitys tuo esille kuntien taksoista rakennusten kokonaisalan raja-arvot maksua laskettaessa. Selvityksestä ilmenee myös kuntien rakennusvalvontataksissa olevia muita yksityiskohtia.

Selvityksessä kuntien rakennusvalvontamaksujen hinnoittelua tarkasteltiin kunta-kohtaisesti ja 13 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueilla (pl. Ahvenanmaa), jotka ovat:

- Etelä-Pohjanmaa, 43 kuntaa
- Etelä-Savo, 17 kuntaa
- Häme, 23 kuntaa
- Kaakkois-Suomi, 17 kuntaa
- Kainuu, 9 kuntaa
- Keski-Suomi, 23 kuntaa
- Lappi, 21 kuntaa
- Pirkanmaa, 24 kuntaa
- Pohjois-Karjala, 14 kuntaa
- Pohjois-Pohjanmaa, 34 kuntaa
- Pohjois-Savo, 23 kuntaa
- Uusimaa, 30 kuntaa
- Varsinais-Suomi, 49 kuntaa.

Tämän selvityksen aikana kunnilla oli mahdollisuus tarkistaa Kuntaliiton maksulaskelmat ja -tulkinnat oman kuntansa osalta joulukuussa 2010.

2.2 Rakennusvalvontataksojen tausta

Maankäyttö- ja rakennuslain perusteella luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. Maksu suoritetaan kunnalle tehtävästä, jonka kunnan viranomaisen suorittaa.

Lain mukaan maksu voidaan määrätä perittäväksi jo ennalta eli käytännössä lupavaiheessa. Tämä tarkoittaa sitä, että viranomaisen tarkastus- ja valvontatehtävistä maksu peritään ajallisesti etukäteen ennen kuin kaikki viranomaisen suoritteet asiakkaalle ovat toteutuneet. Etukäteen perittävä lupamaksu kattaa siten maksut myöhemmistä viranomaistehtävistä, kuten rakennustyön aikaisista katselmuksista rakennuksen loppukatselmukseen asti.

Suomen Kuntaliitto ja sitä edeltävät kunnalliset keskusjärjestöt ovat vuosikymmeniä tehneet kunnille suosituksen rakennusvalvontataksojen rakenteesta. Keskusjärjestöt eivät ole antaneet suosituksia maksujen rahallisesta (euromääräisestä) suuruudesta. Kuntia on suositeltu kattamaan maksuilla lähes kaikki rakennusvalvontaviranomaisen toiminnasta aiheutuneet menot. Tavoite on kyetty saavuttamaan lähinnä suurimmissa kaupungeissa tai kunnissa, jossa rakennetaan paljon, tai maksut on hinnoiteltu em. tavoitteen mukaisesti.

Rakennesuosituksessa uuden rakennuksen lupamaksu määräytyy rakennuskohtaisen (euroa/rakennus) maksun ja kokonaisalan (euroa/m²) perusteella laskettavan maksun summasta. Maksua laskettaessa useissa rakennusvalvontataksissa on kokonaisalan raja-arvo, jonka ylittävältä osalta huomioidaan esim. 50 % tai 75 % kokonaisalasta. Pienehköille toimenpiteille maksu on yleensä kiinteä (euroa/toimenpide).

3 Selvityksen tulokset

Selvityksessä laskettiin kaksitoista (12) erilaista vertailumaksua kuntien rakennusvalvontataaksoista. Kuntaliitossa laadittiin vertailumaksuista laskenta- ja tulkintaohje.

Kuntakohtaiset vertailumaksut on esitetty alueittain taulukoissa 1–13 (liite 1). Alueina ovat ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueita hoitavat 13 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Näissä taulukoissa jokaisen kunnan jokaisesta 12 vertailumaksusta on laskettu alueen maksujen keskiarvo sekä korkein ja alin kuntamaksu.

Taulukoihin poimittiin kuntien taksoista rakennuksen kokonaisalan alin raja-arvo. Kokonaispinta-alan raja-arvo tarkoittaa sitä, että maksuun lasketaan raja-arvon, esimerkiksi 1000 m², ylittävältä osalta 75 % tai 50 % kokonaisalasta.

Aluekohtaisissa taulukoissa on laskettu myös 10 maksun osalta kunkin alueen korkeimman ja alimman kuntamaksun suhdeluku, joka kertoo kuinka monta kertaa korkein maksu on alinta maksua suurempi ao. alueella. Laskennallinen suhdeluku pyöristettiin alaspäin lähimpään kokonaislukuun.

Kustakin alueellisesta maksutaulukosta on erikseen koottu taulukkoon 14 (liite 2) alueelliset vertailutulokset rakennusvalvontaviranomaisen maksujen hinnoittelusta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksittain sekä koko maan keskiarvot.

Taulukossa 14 alueellisia vertailutuloksia ovat mm. kuntien 12 vertailumaksun alueellinen keskiarvo, korkein ja alin aluekeskiarvo, kokonaisalan raja-arvon keskiarvo ja kaikkien 12 vertailumaksujen keskiarvojen yhteissumma. Viimemainittu luku kertoo vertailumaksujen hinnoittelun keskimääräisen tason alueittain.

Kultakin alueelta poimittiin erikseen neljä alhaisinta omakotitalon (150 m²) rakennuslupamaksua noin 50 kunnan osalta. Selvitykseen lisättiin väestötilastoista näiden kuntien väestömuutokset vuosien 2000–2010 väliseltä ajalta (ks. kohta 3.2).

3.1 Lupien hinnoittelussa on suuria eroja alueiden sisällä

Alueittaisten maksujen suhdelukujen perusteella kuntien rakennusvalvontaviranomaisen maksujen hinnoitteluerot eri alueiden sisällä ovat suuria vuonna 2010.

Yli 50 %:ssa maksuista hinnoitteluerot alueiden sisällä ovat 3–5-kertaisia ja lähes 30 %:ssa maksuista hinnoitteluerot ovat yli 6-kertaisia (taulukko 1, s. 8).

Kuntien välillä suurimpia maksujen hinnoittelueroja on Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Hämeen, Keski-Suomen, Lapin ja Varsinais-Suomen alueilla.

Kuntien välillä pienimpiä maksujen hinnoittelueroja on puolestaan Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon alueilla.

Alueet (Suluissa kuntien lukumäärä)	Rakennushanke ja lupamaksujen hinnoitteluerojen suhdeluvut								
	Autotalli 20 m ²	Omakotitalo 150 m ²	Kesäasunto 150 m ²	Rivi- ja kerrostalo 1500 m ²	Liikerakennus 4500 m ²	Varastorakennus 9000 m ²	Rakennus 150 m ² korjaaminen	Rakennus 150 m ² käytön muutos	Omakotitalon 150 m ² sijaintimaksut
Etelä-Pohjanmaa (43)	>5	>8	>5	>11	>11	>13	>4	>4	>5
Etelä-Savo (17)	>6	>3	>3	>5	>7	>13	>6	>4	>4
Häme (23)	>4	>7	>7	>10	>14	>7	>5	>5	>4
Kaakkois-Suomi (17)	>4	>5	>3	>4	>8	>5	>4	>7	>3
Kainuu (9)	<2	<2	<2	>4	>5	>2	<2	<2	>2
Keski-Suomi (23)	>4	>4	>4	>7	>10	>34	>4	>7	>3
Lappi (21)	>6	>3	<2	>5	>9	>10	>6	>3	>6
Pirkanmaa (24)	>2	>4	>5	>5	>8	>8	>5	>5	>9
Pohjois-Karjala (14)	>4	>2	>2	>3	>5	>5	>2	>2	>2
Pohjois-Pohjanmaa (34)	>4	>4	>4	>4	>6	>10	>4	>11	>3
Pohjois-Savo (23)	>2	>2	>2	>3	>4	>4	>3	>2	>4
Uusimaa (30)	>5	>4	>4	>5	>5	>5	>6	>4	>12
Varsinais-Suomi (49)	>6	>5	>6	>6	>9	>19	>9	>6	>7

<2 maksujen hinnoitteluero alle kaksinkertainen

>2 maksujen hinnoitteluero yli kaksinkertainen, mutta alle kolminkertainen

>3 maksujen hinnoitteluero yli kolminkertainen, mutta alle kuusinkertainen

>6 maksujen hinnoitteluero yli kuusinkertainen

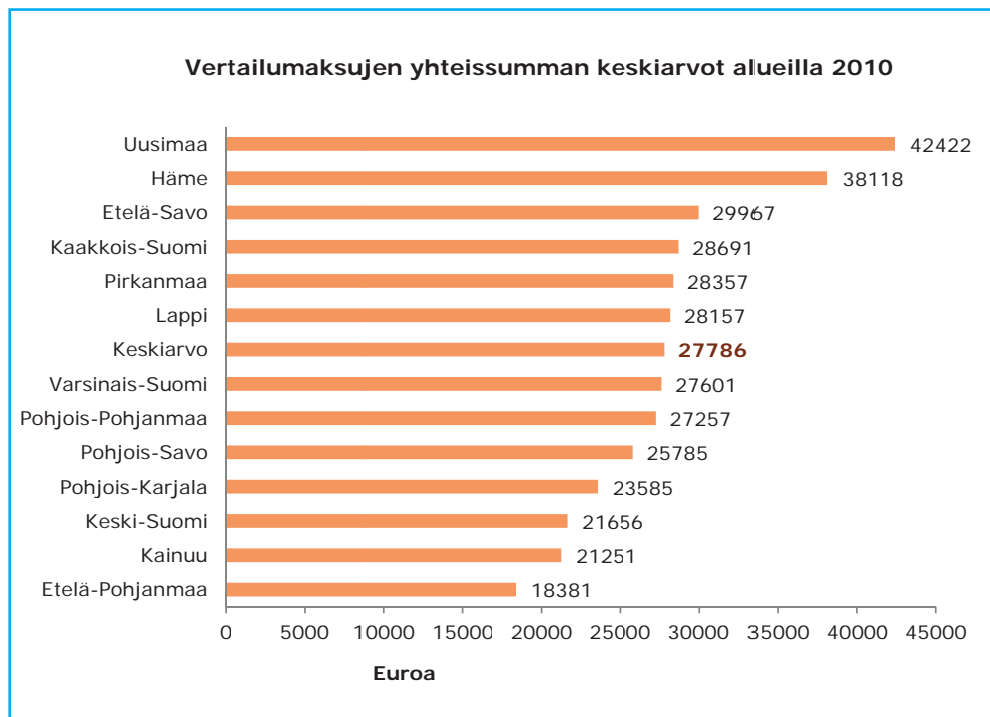
TAULUKKO 1.

Maksujen hinnoittelueroihin vuonna 2010 vaikuttavat mm. rakennusvalvonnan tehtävien kustannuslaskennan vähäisyys kunnissa, kuntakohtaiset erot viranomaistehtäviin kohdennetuissa suoritteissa (priorisoinnin määrässä) ja erot tavoitteissa kattaa maksuilla rakennusvalvonnan menot sekä vanhentuneiden taksojen käyttö eräissä kunnissa.

Maksujen hinnoitteluerot kokonaisaltaan suurissa rakennushankkeissa (liikerakennus 4500 m² ja varastorakennus 9000 m²) johtuvat sekä hinnoittelun euromääräisistä eroista että lupamaksuun laskettavan rakennuksen kokonaisalan raja-arvojen (kokonaisalaleikkurien) suurista eroista kunnissa. Kokonaisalaleikkurien alueelliset keskiarvot on esitetty selvityksen kohdassa 3.3.

Maksujen hinnoittelussa tarkasteltiin hinnoittelun alueellisia eroja myös koko maassa. Selvityksessä laskettiin yhteen kunkin kunnan 12 vertailumaksua ja näistä laskettiin alueelliset keskiarvot (liite 2, taulukko 14).

Kaaviossa 1 on suuruusjärjestyksessä 12 vertailumaksun yhteissumman alueelliset keskiarvot. Hinnoittelussa koko maan keskiarvo, 27 786 euroa, ylitetään Uudenmaan, Hämeen, Etelä-Savon, Kaakkois-Suomen, Pirkanmaan ja Lapin alueilla.

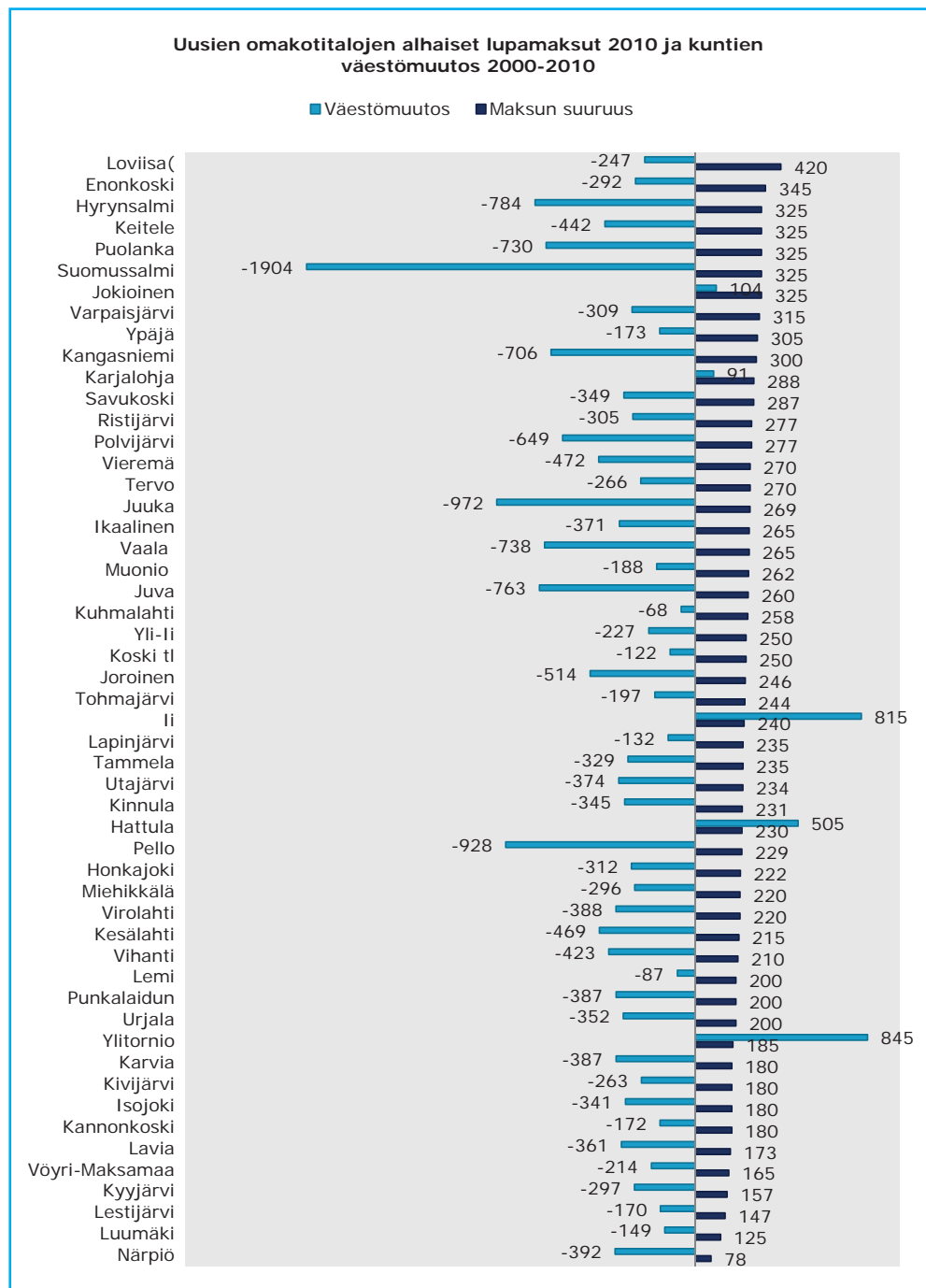

KAAVIO 1.

3.2 Omakotitalon alhainen lupamaksu ei tuo kunnalle tuloja

Selvityksessä poimittiin erikseen kultakin 13 alueelta neljä alhaisinta omakotitalon (150 m²) rakennuslupamaksua noin 50 kunnasta. Maksujen rinnalle selvitettiin samojen kuntien väestömuutokset vuosilta 2000–2010. Tiedoista selviää, että väestömuutokset olivat 90 %:ssa näistä kunnista negatiivisia. Vain Jokioisilla, Karjalohjalla, Iissä ja Hattulassa oli väestön kasvu positiivinen (kaavio 2).

Selvityksen perusteella omakotitalon alhainen rakennuslupamaksu ei tuo kunnille tuloja eikä vetovoimaa. Kuntatalouden näkökulmasta omakotitalojen rakennuslupamaksujen keskiarvoja selvästi alhaisemman lupamaksun kunnalla on joka vuosi jäänyt saamatta huomattavia määriä maksutulota.

KAAVIO 2.

3.3 Kokonaisalan raja-arvojen määrittelyssä on suuria eroja

Rakennushankkeiden ja -toimenpiteiden viranomaismaksujen hinnoittelussa kokonaisalan määrällä on suuri vaikutus yksittäisen lupamaksun suuruuteen. Mitä suurempi on toimenpiteen kokonaispinta-ala, sitä suurempi on lupamaksu.

Kuntaliiton rakennusvalvontaviranomaisen maksuperusteissa kokonaisalan määrän on todettu nostavan tietyissä rakennushankkeissa lupamaksun hinnoittelua kohtuuttomasti. Tällaisia rakennushankkeita ovat sisätilaltaan ja käyttötarkoitukseltaan yksinkertaiset varastohallit tms., joissa pääosa rakentamisesta muodostuu vesikaton, neljän seinän ja lattian rakentamisesta sisätilan jäädessä pääosin avonaiseksi tilaksi. Tällaisessa rakennustoimenpiteessä viranomaisvalvonnan määrä ei yleensä seuraa rakennuksen kokonaisalaa.

Kuntaliiton vuoden 2008 taksasuosituksessa kokonaisalan raja-arvot ovat 10 000 m² ja 20 000 m². Kun rakennuksen tai sen osan kokonaisala ylittää 10 000 neliometriä, niin ylittävältä osalta rakennuslupan maksun suuruus on 75 %. Jos kokonaisala ylittää 20 000 neliometriä, niin ylittävältä osalta rakennuslupan maksun suuruus on 50 %.

Tämän selvityksen perusteella kuntien päättämät kokonaisalan raja-arvot vaihtelevat kuitenkin suuresti ja ovat alimmillaan 250 m². Hyvin yleinen kokonaisalan raja-arvo on 1000 m². Raja-arvot vaikuttavat erityisesti ao. rajoja suurempien rakennushankkeiden lupamaksujen hinnoitteluun. Kaikissa kunnissa ei ole käytössä rajaa kokonaisalalle, ja hinnoittelu saattaa muuten olla euromääräisesti alhaista.

Kuntien rakennusvalvontataksojen kokonaisalan raja-arvojen suuret erot vaikuttavat mm. yritystoiminnan rakentamisen lupamaksujen suuriin eroihin eri kunnissa.

Kaaviossa 3 on esitetty kuntien käyttämien kokonaisalan raja-arvojen alueelliset keskiarvot.

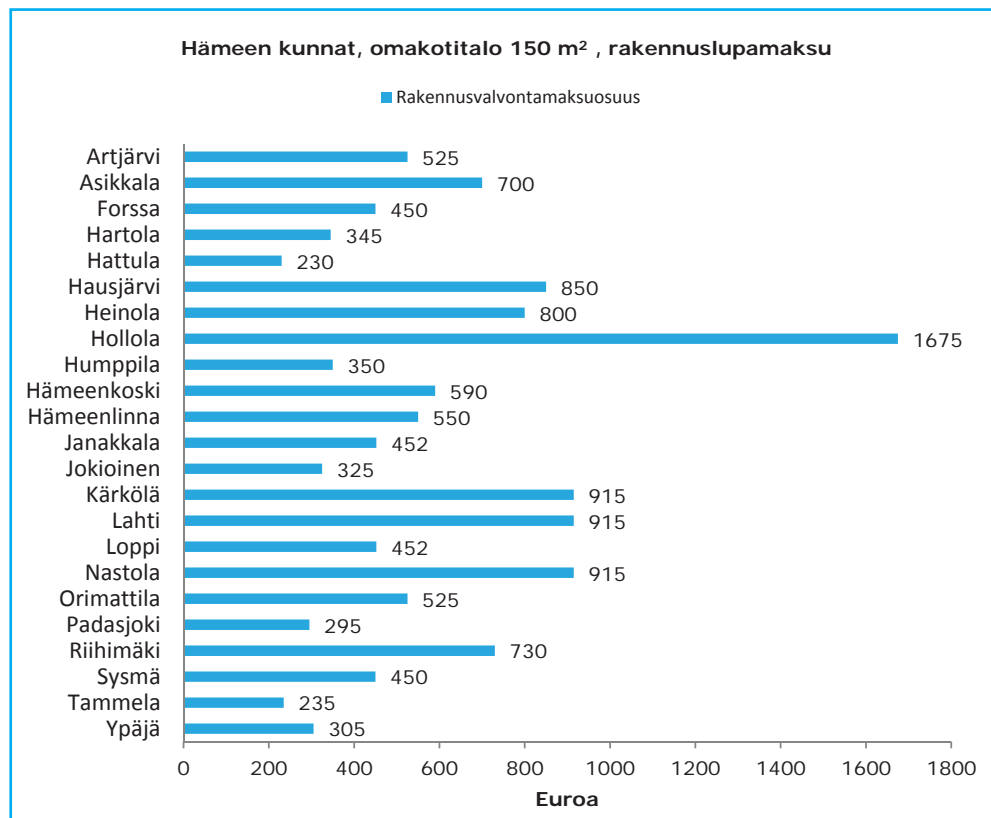
KAAVIO 3.

3.4 Omakotitalon ja kesäasunnon rakennuslupien hinnoittelu

Uuden 150 m² omakotitalon rakennuslupamaksun (ilman sijainti- ja muita lisämaksuja) keskiarvo koko maassa oli 419 euroa, korkein keskiarvo oli Uudellamaalla, 610 euroa, ja alhaisin keskiarvo Etelä-Pohjanmaalla, 300 euroa.

Korkein em. omakotitalon rakennuslupamaksu oli Hollolassa, 1675 euroa (sisältää sijainti- ja muut lisämaksut), alhaisin Närpiössä, 78 euroa + sijainti- ja muut lisämaksut 215 euroa.

Suurimmat alueelliset erot omakotitalojen rakennuslupamaksujen hinnoittelussa olivat Etelä-Pohjanmaalla yli 8-kertaisia, Hämeessä yli 7-, Kaakkois-Suomessa ja Varsinais-Suomessa yli 5-, Keski-Suomessa, Pirkanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Uudellamaalla yli 4-kertaisia. Alueellista hinnoitteluerosta on kaaviossa 4 esimerkkinä Hämeen alueen kuntien omakotitalon rakennuslupamaksut (ilman sijaintimaksua).

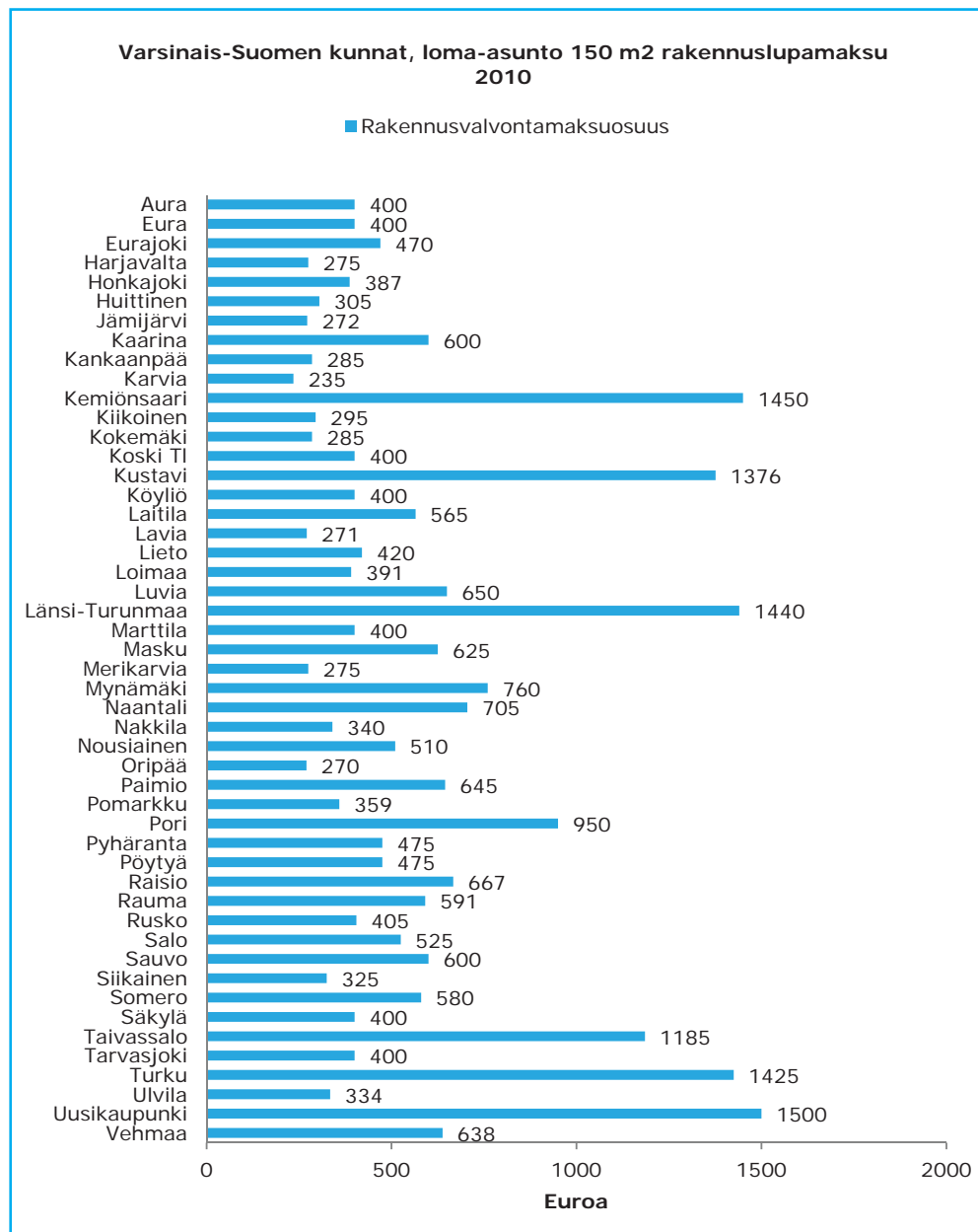

KAAVIO 4.

Uuden 150 m² kesäasunnon rakennuslupamaksun (ilman sijainti- ja muista lisämaksuja) keskiarvo koko maassa oli 468 euroa, korkein keskiarvo oli Uudellamaalla, 664 euroa, ja alhaisin keskiarvo Pohjois-Karjalassa, 352 euroa.

Korkein em. kesäasunnon rakennuslupamaksu oli Hollolassa, 1675 euroa (sisältää sijainti- ja muut lisämaksut), ja alhaisin Närpiössä, 165 euroa (ilman sijainti- ja muita maksuja).

Suurimmat alueelliset erot kesäasunnon rakennuslupamaksuissa olivat Hämeessä yli 7-kertaisia, Varsinais-Suomessa yli 6-, Etelä-Pohjanmaalla ja Pirkanmaalla yli 5- sekä Keski-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Uudellamaalla yli 4-kertaisia. Alueellista hinnoitteluerosta on kaaviossa 5 esimerkkinä Varsinais-Suomen alueen kuntien loma-asuntojen rakennuslupamaksut (ilman sijaintimaksua).

KAAVIO 5.

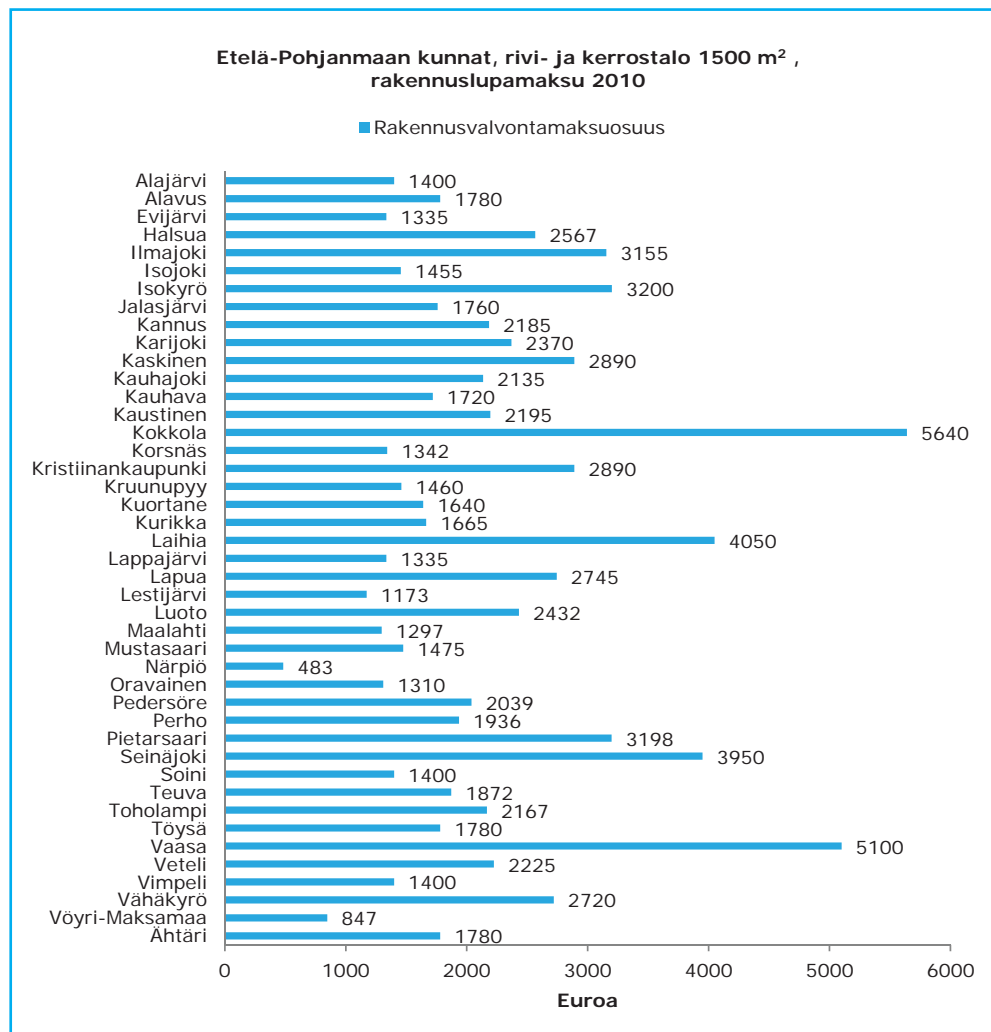
Omakotitalon ja kesäasunnon (150 m²) kuntakohtaiset rakennuslupamaksut ovat alueittain liitteen 1 taulukoissa 1–13.

3.5 Rivi- ja kerrostalojen rakennuslupien hinnoittelu

Uuden 1500 m² rivi- tai kerrostalon rakennuslupamaksun (ilman sijainti- ja muita lisämaksuja) keskiarvo koko maassa oli 3184 euroa, korkein keskiarvo oli Uudellamaalla, 4481 euroa, ja alhaisin Etelä-Pohjanmaalla, 2174 euroa.

Korkein em. rivi- tai kerrostalon rakennuslupamaksu oli Hollolassa, 13 150 euroa, ja alhaisin Närpiössä, 483 euroa.

Suurimmat alueelliset erot rivi- tai kerrostalon rakennuslupamaksuissa olivat Etelä-Pohjanmaalla yli 11-kertaisia, Hämeessä yli 10-, Keski-Suomessa yli 7-, Varsinais-Suomessa yli 6-kertaisia, Etelä-Savossa, Pirkanmaalla, Lapissa ja Uudellamaalla yli 5- sekä Kaakkois-Suomessa, Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla yli 4-kertaisia. Alueellista hinnoitteluerosta on kaaviossa 6 esimerkkinä Etelä-Pohjanmaan alueen kuntien rivi- ja kerrostalojen rakennuslupamaksut (ilman sijaintimaksua).

KAAVIO 6.

Rivi- ja kerrostalojen (1500 m²) kuntakohtaiset rakennuslupamaksut ovat alueittain liitteen 1 taulukoissa 1–13.

3.6 Liike- ja muu yritysraentamisen rakennuslupien hinnoittelu

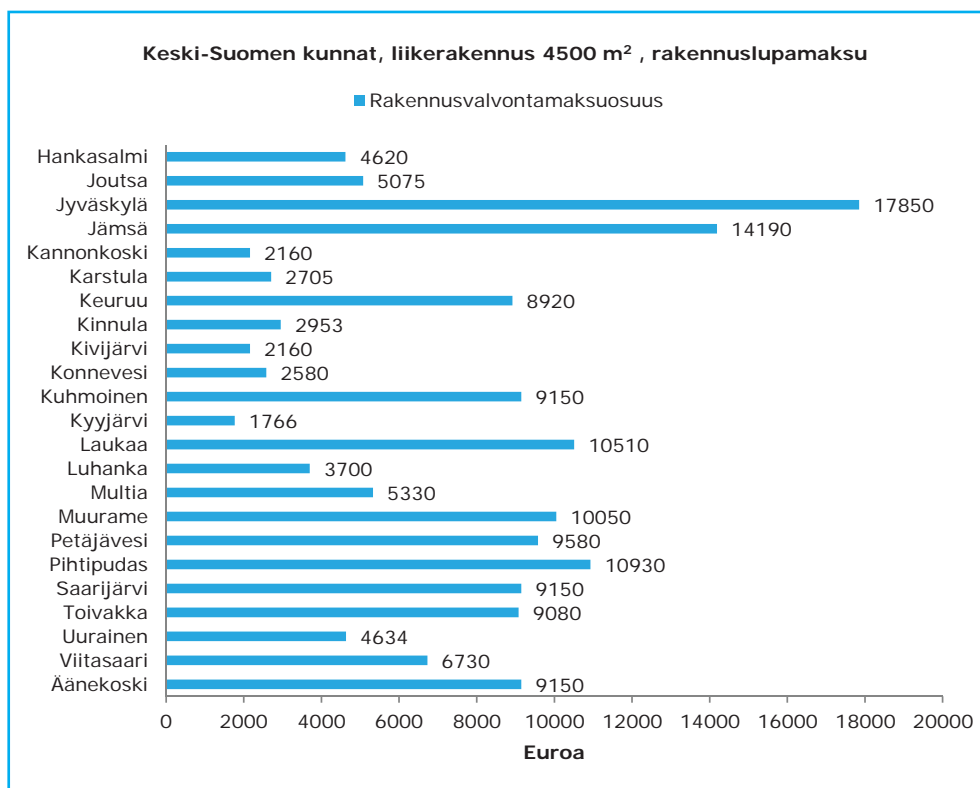
Uuden 4500 m² liikerakennuksen ja 9000 m² varastorakennuksen rakennuslupamaksuissa on alueilla suurimmat vaihtelut kuntien kesken. Suuriin vaihteluihin on useita syitä, kuten

- kokonaisalan neliömetrin hinnoittelun suuret euromääräiset erot kuntien taksoissa
- kokonaisalan raja-arvojen suuret erot kuntien taksoissa (ks. kohta 3.3)
- eräiden kuntien rakennusvalvontataksojen vanhentuneisuus
- varastorakennuksen rakennuslupamaksujen tulkintaerot kuntien taksoissa.

Uuden 4500 m² liikerakennuksen rakennuslupamaksun (ilman sijainti- ja muita lisämaksuja) keskiarvo koko maassa oli 8333 euroa, korkein keskiarvo oli Uudellamaalla, 12 622 euroa, ja alhaisin Etelä-Pohjanmaalla, 5158 euroa.

Korkein em. liikerakennuksen rakennuslupamaksu oli Hollolassa, 38 650 euroa, ja alhaisin Enontekiöllä, 1350 euroa.

Suurimmat alueelliset erot liikerakennuksen rakennuslupamaksuissa olivat Hämeessä yli 14-kertaisia, Etelä-Pohjanmaalla yli 11-, Keski-Suomessa yli 10-, Varsinais-Suomessa ja Lapissa yli 9-, Kaakkois-Suomessa ja Pirkanmaalla yli 8-, sekä Etelä-Savossa yli 7-kertaisia. Alueellista hinnoitteluerosta on kaaviossa 7 esimerkkinä Keski-Suomen alueen kuntien liikerakennusten rakennuslupamaksut (ilman sijaintimaksua).

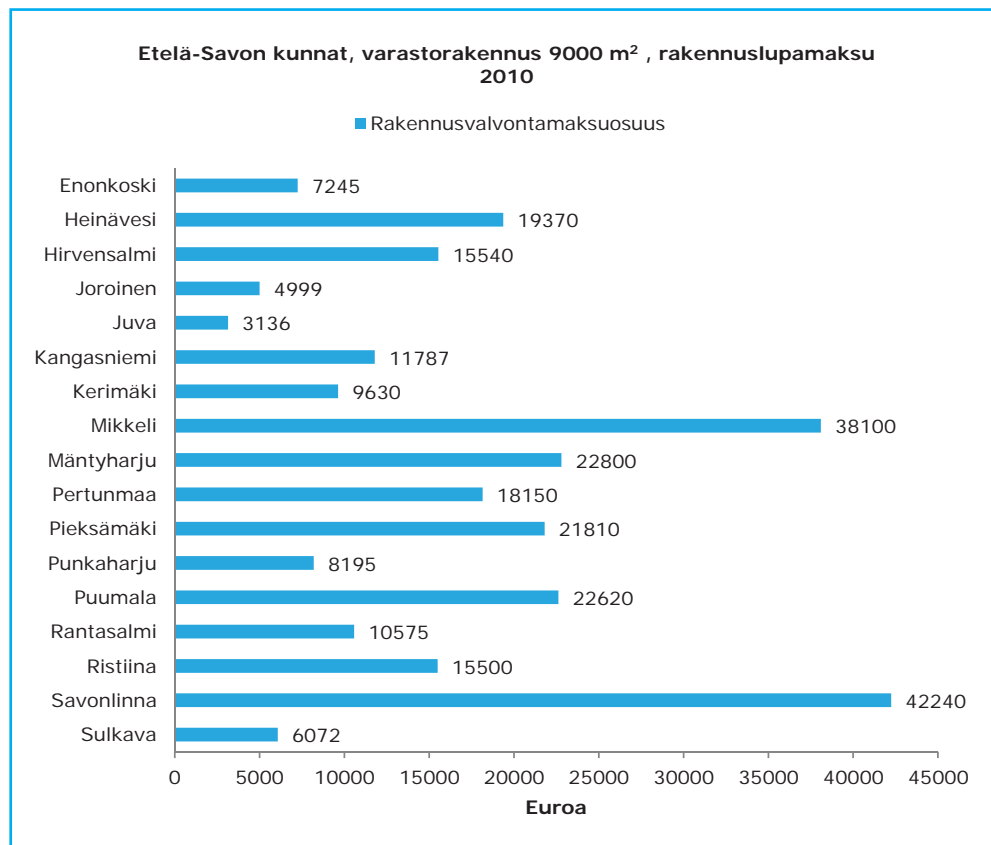
KAAVIO 7.

Liikerakennusten (4500 m²) kuntakohtaiset rakennuslupamaksut ovat alueittain liitteen 1 taulukoissa 1–13.

Uuden 9000 m² varastorakennuksen rakennuslupamaksun (ilman sijainti- ja muita lisämaksuja) keskiarvo koko maassa oli 14 272 euroa, korkein keskiarvo oli Uudellamaalla, 22 476, euroa ja alhaisin keskiarvo Kainuussa, 9304 euroa.

Korkein em. varastorakennuksen rakennuslupamaksu oli Helsingissä, 45 419 euroa, ja alhaisin Kannonkoskella, 1035 euroa.

Suurimmat alueelliset erot varastorakennuksen rakennuslupamaksuissa olivat Keski-Suomessa yli 34-kertaisia, Etelä-Pohjanmaalla ja Etelä-Savossa yli 13-, Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Varsinais-Suomessa yli 10-, Pirkanmaalla yli 8- ja Hämeessä yli 7-kertaisia. Alueellisenä esimerkkinä ovat kaaviossa 8 Etelä-Savon alueen kuntien varastorakennusten rakennuslupamaksut (ilman sijaintimaksua).

KAAVIO 8.

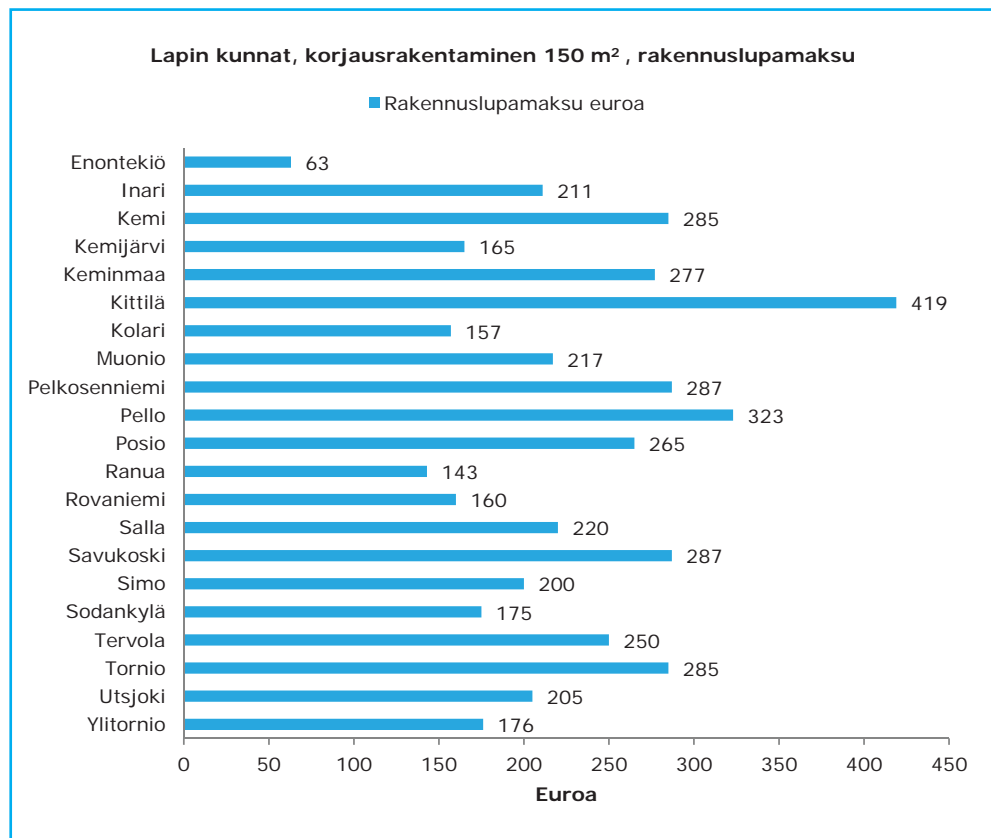
Kaikki kuntakohtaiset liike- ja varastorakennusten (4500–9000 m²) rakennuslupamaksut esitetään alueittain liitteen 1 taulukoissa 1–13.

3.7 Korjausrakentamisen rakennuslupan hinnoittelu

Korjausrakentamisessa maksujen hinnoittelun vertailulukuna oli 150 m² suuruisen olemassa olevan rakennuksen luvanvaraisen korjaamisen (MRL 125.3 §) rakennuslupamaksu. Em. rakennuslupamaksun keskiarvo koko maassa oli 291 euroa, korkein keskiarvo oli Uudellamaalla, 390 euroa, ja alhaisin Lapissa, 215 euroa.

Korkein em. korjausrakentamisen rakennuslupamaksu oli Kangasalalla, 775 euroa, ja alhaisin Enontekiöllä, 63 euroa.

Suurimmat alueelliset erot korjausrakentamisen rakennuslupamaksuissa olivat Varsinais-Suomessa yli 9-kertaisia sekä Etelä-Savossa, Lapissa ja Uudellamaalla yli 6-kertaisia. Alueellisenä esimerkkinä ovat kaaviossa 9 Lapin alueen kuntien korjausrakentamisen rakennuslupamaksut.

KAAVIO 9.

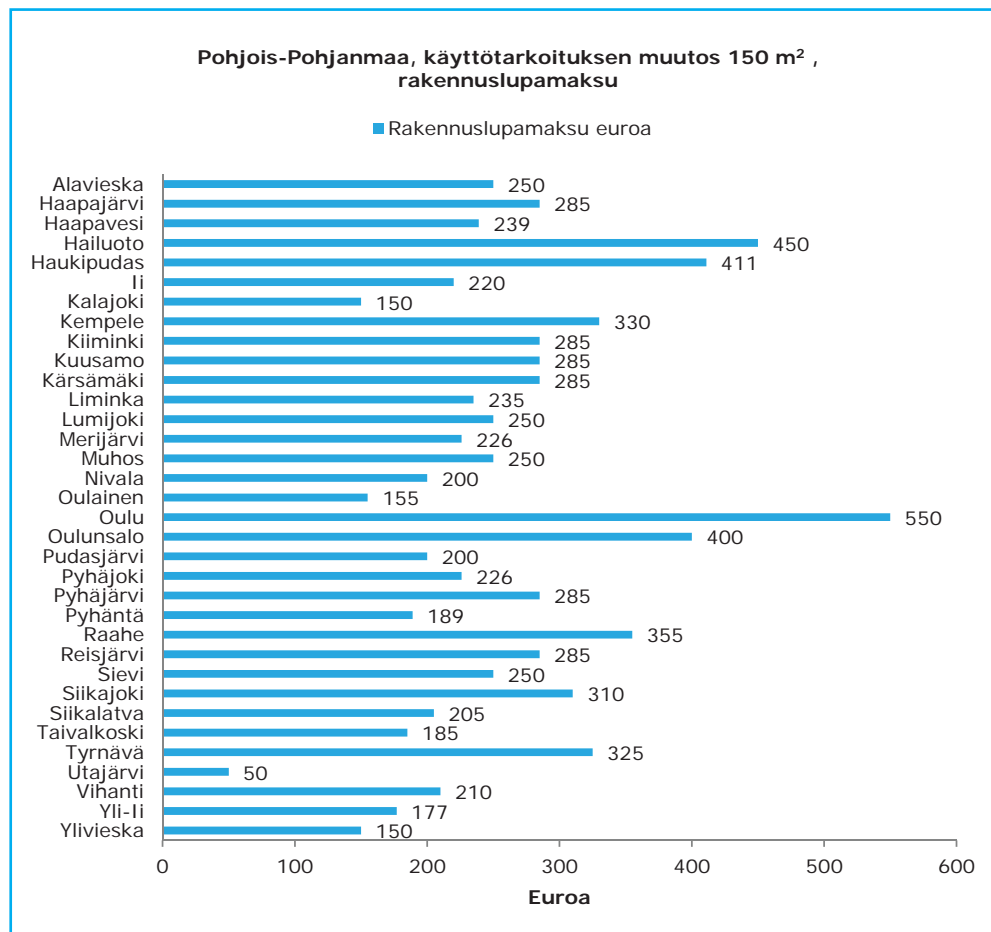
Kaikki kuntakohtaiset korjausrakentamisen (150 m²) rakennuslupamaksut näkyvät alueittain liitteen 1 taulukoissa 1–13.

3.8 Käyttötarkoituksen muutoksen rakennusluvan hinnoittelu

Selvityksen vertailuarvona oli myös 150 m² suuruisen olemassa olevan rakennuksen luvanvaraisen käyttötarkoituksenmuutoksen (MRL 125.4 §) rakennuslupamaksu. Em. rakennuslupamaksun keskiarvo koko maassa oli 279 euroa, korkein keskiarvo oli Uudellamaalla, 384 euroa, ja alhaisin Etelä-Pohjanmaalla, 209 euroa.

Korkein em. käyttötarkoituksen muutoksen rakennuslupamaksu oli Kangasalalla, 775 euroa, tai Kirkkonummella, 712 euroa, tulkintatavasta riippuen sekä alhaisin Utajärvellä, 50 euroa.

Suurimmat alueelliset erot käyttötarkoituksen muutoksen rakennuslupamaksuissa olivat Pohjois-Pohjanmaalla yli 11-kertaisia sekä Kaakkois-Suomessa ja Keski-Suomessa yli 7-kertaisia. Alueellisena esimerkkinä on kaaviossa 10 Pohjois-Pohjanmaan alueen kuntien käyttötarkoituksenmuutosten rakennuslupamaksut.

KAAVIO 10.

Kaikki kuntakohtaiset korjausrakentamisen ja käyttötarkoituksen muutoksen (150 m²) rakennuslupamaksut näkyvät alueittain liitteen 1 taulukoissa 1–13.

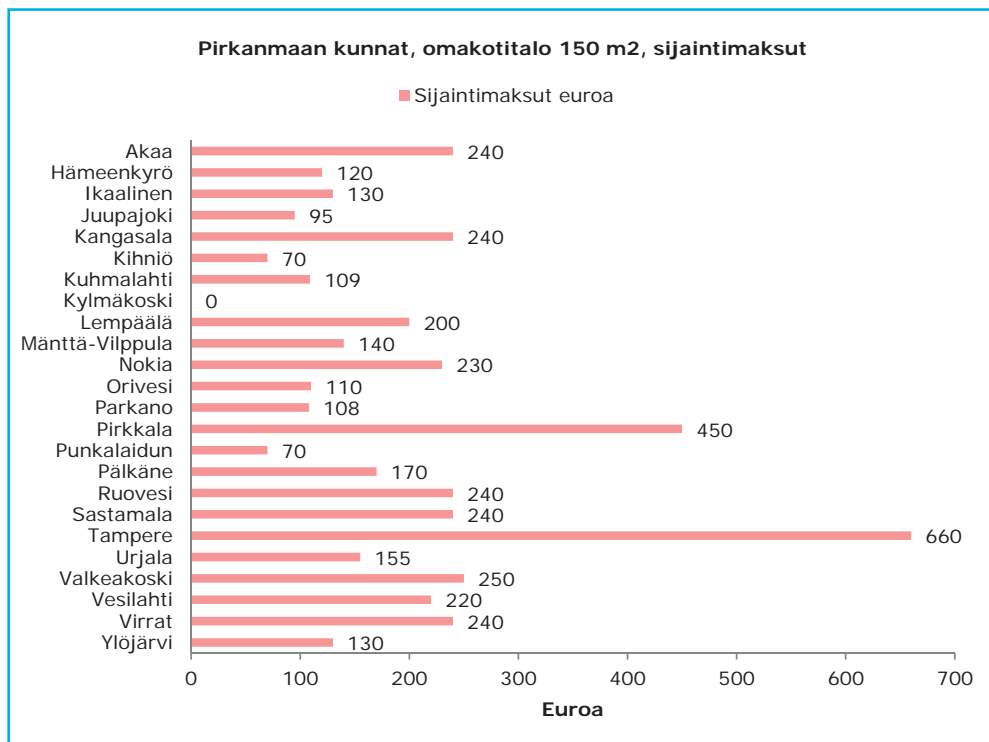
3.9 Omakotitalon sijaintimerkinnän ja -katselmuksen hinnoittelu

Selvityksessä kuntien taksoista poimittiin omakotitalon sijainninmerkintämaksu ja sijainninkatselmusmaksu. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan sijaintimerkinnän ja katselmuksen suorittaa kunnan viranomaisen, rakennusvalvonta tai mittaus-toimi. Selvityksessä on taksassa oleva sijainninmerkintä- ja sijainninkatselmusmaksu laskettu yhteen, kun ne olivat taksassa erikseen hinnoiteltuja. Selvityksen tulos kuvaa hinnoittelun tasoa kunnissa.

Omakotitalon sijainninmerkinnän ja katselmuksen keskiarvo koko maassa oli 176 euroa, korkein keskiarvo oli Uudellamaalla, 298 euroa, ja alhaisin Etelä-Savossa, 109 euroa.

Korkein em. maksu oli Helsingissä, 765 euroa, alhaisin peritty maksu oli Ylitorniol-la, 50 euroa. Pieni osa kunnista ei peri lainkaan erillistä maksua kyseisistä tehtävistä.

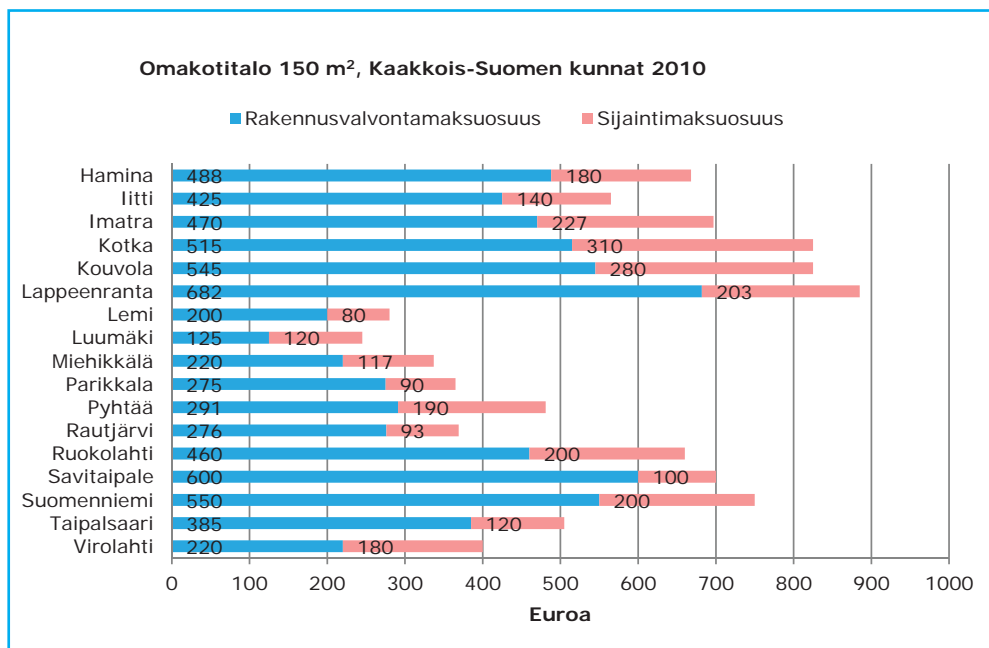
Suurimmat alueelliset erot omakotitalojen sijaintimaksujen hinnoittelussa olivat Uu-dellamaalla yli 10-kertaisia, Pirkanmaalla yli 9- ja Varsinais-Suomessa yli 7-kertaisia. Alueellisena esimerkkinä ovat kaaviossa 11 Pirkanmaan alueen kuntien sijaintimaksut.

KAAVIO 11.

Kaikki omakotitalon kuntakohtaiset sijaintimaksut näkyvät alueittain liitteen 1 taulukoissa 1–13.

Sijainninmerkintä ja -katselmus on työmäärältään suppeampi tehtäväkokonaisuus kuin rakennusluvan valvonnan tehtävä. Tästä selvityksestä voidaan todeta, että omakotitalon sijaintimaksun hinnoittelu on kunnissa suhteellisesti korkeampi kuin rakennusvalvontaviranomaisen muu osuus omakotitalon rakennuslupamaksuissa. Tulosta havainnollistaa kaaviossa 12 esimerkkinä Kaakkois-Suomen alueen kuntien rakennusvalvontamaksujen ja sijaintimaksujen hinnoittelu.

KAAVIO 12.

3.10 Muiden lupiin liittyvien maksujen hinnoittelu

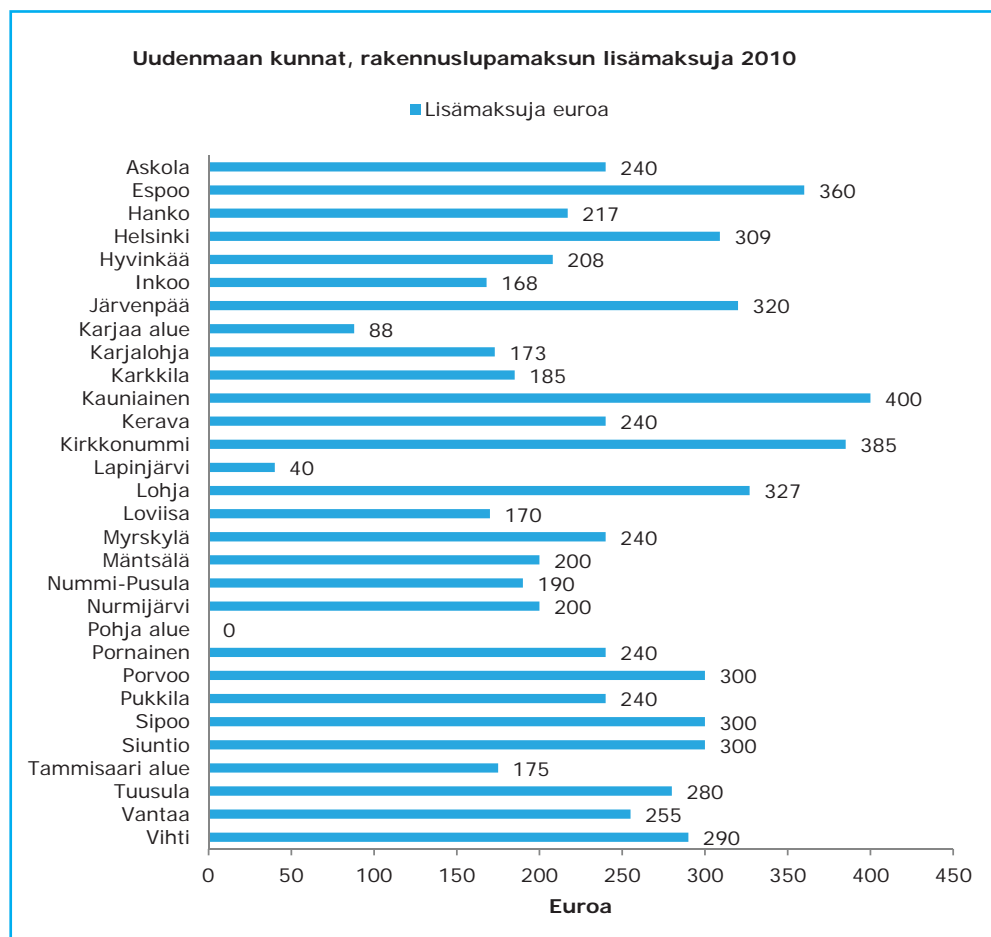
Tässä selvityksessä poimittiin kuntien taksoista muita maksuja, jotka peritään rakennuslupamaksun yhteydessä. Näitä maksuja olivat mm.

- kunnan taksassa mahdollisesti mainittu lähetys- ja käsittelymaksu sekä postienakkomaksu
- maksu aloituskokouksen suorittamisesta
- maksu viranomaisen suorittamasta tiedottamisesta/kuulemisesta naapureille rakennusluvan vireilletulon johdosta. Tässä selvityksenä oletuksena oli kunnan toimesta suoritettava tiedottaminen neljälle (4) naapurille.

Selvityksen taulukossa em. maksut on laskettu yhteen.

Muiden maksujen keskiarvo koko maassa oli 145 euroa, korkein keskiarvo oli Uudellamaalla, 235 euroa, ja alhaisin keskiarvo Pohjois-Karjalassa, 89 euroa.

Alueellisenä esimerkkinä on kaaviossa 13 Uudenmaan kuntien taksojen muiden lupiin liittyvien maksujen hinnoittelu.

KAAVIO 13.

Korkein kyseinen maksu oli Jyväskylässä, 480 euroa, ja alhaisin Utajärvellä, 5 euroa. Pieni osa kunnista ei peri lainkaan erillistä maksua em. tehtävistä.

Kaikki kuntakohtaiset muut maksut ovat alueittain liitteen 1 taulukoissa 1–13.

3.11 Kuntien taksojen muita yksityiskohtia

Selvityksessä oli vertailumaksuina myös pienen rakennushankkeen (erillinen autotalli 20 m²) ja toimenpiteen (toimenpideilmoitus, grillikatos) sekä vastaavan työnjohtajakokemuksen maksujen hinnoittelut. Kuntakohtaiset maksut ilmenevät liitteen 1 taulukoista 1–13.

Selvityksen työohjelmassa olleiden 12 vertailumaksun lisäksi työssä havainnoitiin kuntien rakennusvalvontataksissa olevia muita maksuja. Näistä on todettava vahvistetun rantaosayleiskaavan alueella ensimmäisen rakennuksen rakentamisesta rakennusluvan yhteydessä perittävä maksu (esim. Korsnäs, Lappajärvi, Janakkala, Iitti, Joroinen, Savonlinna). Kaavan laatimisesta johtuvien kustannusten perimiselle rakennusluvan yhteydessä erillisenä maksuna ei ole olemassa juridista perustetta.

Kuntien rakennusvalvontataksissa on hinnoiteltu maksuja tehtävistä, joiden ei nykyisin katsota kuuluvan rakennusvalvontaviranomaisen lakisääteisiin tehtäviin. Usean kunnan taksoissa on hinnoiteltu mm. naapuruussuhdelain ja kiinteistöjen arviointipalvelujen maksuja sekä eräiden kuntien taksoissa RH -lomakkeiden täyttämistä perittäviä maksuja.

Selvityksen aikana poimittiin lisäksi kuntien rakennusvalvontataksissa olevat kuntien suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten maksut. Noin 280 kunnalla oli rakennusvalvontataksissa määritelty em. maksut, vaikka kunnan toimivaltainen viranomainen ei aina olisi rakennusvalvontaviranomainen.

Yleisen kiinnostuksen takia tämän sivun taulukossa 2 ovat kuntien myönteisen ja kielteisen suunnittelutarveratkaisun ja poikkeamispäätöksen maksujen alueelliset keskiarvot sekä koko maan keskiarvot.

ALUE	SUUNNITTELUTARVERATKAISU (MRL 137 §), euroa			
	POIKKEAMISPÄÄTÖS (MRL 171 §), euroa			
	Suunnittelu- tarveratkaisu myönteinen aluekeskiarvo	Suunnittelu- tarveratkaisu kielteinen aluekeskiarvo	Poikkeamis- päätös myönteinen aluekeskiarvo	Poikkeamis- päätös kielteinen aluekeskiarvo
Etelä-Pohjanmaa	189	105	219	105
Etelä-Savo	261		277	124
Häme	271	167	360	175
Kaakkois-Suomi	176	103	235	114
Kainuu	200	110	234	113
Keski-Suomi	163	137	218	114
Lappi	194	122	209	127
Pirkanmaa	267	142	303	140
Pohjois-Karjala	193	72	215	87
Pohjois-Pohjanmaa	253	193	288	183
Pohjois-Savo	212		231	130
Uusimaa	392	165	418	174
Varsinais-Suomi	243	166	256	109
Koko maan keskiarvo	231,846154	134,727273	266,384615	130,384615
Korkein aluekeskiarvo	392	193	418	183
Alin aluekeskiarvo	163	72	209	87

TAULUKKO 2.

4 Johtopäätöksiä ja kehittämisehdotuksia

4.1 Rakennusvalvonta on kunnan monien palvelujen osa

Kunnille rakennusvalvontaviranomaisen tehtävät ovat lakisääteisiä. Laissa tehtävät on säädelty kaikille kunnille samalla tavalla. Kuntien on tuotettava rakennusvalvontapalvelut omana tuotantonaan tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Kunnat voivat periä tehtävistä maksun.

Kunnilla on hoidettavanaan monia muita ja huomattavasti laajempia palvelutehtäviä. Palvelut muodostavat kokonaisuuden, joiden rahoituksen kunnat järjestävät verotuksella, valtionosuuksilla ja muulla rahoituksella. Maksutulot ovat osa kuntatalouden muuta rahoitusta.

Rakennusvalvonta tuottaa kunnille vuosittain maksutuloja yli 50 milj. euroa. Tulon määrää voidaan vastuullisella maksujen hinnoittelulla lisätä vuodessa jopa 50 milj. eurolla, josta suurimman osan saivat pienet ja keskisuuret kunnat. Tavallisilla rakentajilla on rakennushankkeitaan toteuttaessaan aina käytössään rahoitusta. Kuntien tulisi hinnoitella rakennusvalvonnan maksut kustannusvastaaviksi yksin tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Kuntien tulisi periä maksua kaikista rakentamisen viranomaispalveluista. Samalla tulee huolehtia toiminnan tehokkuuden parantamisesta ja tehtävien priorisoinnista.

4.2 Rakennusvalvonnan kustannuslaskentaa tulee lisätä

Kuntien tulee lisätä rakennusvalvonnan viranomaistehtävien kustannuslaskennan tietoa. Kuntien päättäjien tulee edellyttää kustannuslaskennan avulla, paljonko rakennusvalvonnan eri tehtäville asetettujen tavoitteiden toteuttaminen vaatii resursseja. Kustannuslaskennan tuottamaa tietoa voidaan hyödyntää tehtävien hinnoittelussa.

Kustannuslaskennan tuottamaa tietoa tarvitaan mm. ohjauksen ja neuvonnan, lupavalmistelun, työmaavalvonnan, rakennustietojen ja jatkuvan valvonnan tehtäväalueilla. Riittävä tieto kustannuksista auttaa hinnoittelemaan tehtävät kustannusvastaavasti.

4.3 Tehtävien lisääntyessä hinnoittelua tulee muuttaa

Valtiovalta on 2000-luvulla lisännyt kuntien rakennusvalvonnan tehtäviä säätämällä uusia asetuksia rakentamisen ja rakennusten laadusta sekä tehokkuudesta. 2000-luvulla tällaisia uusia asetuksia on annettu mm. Suomen rakentamismääräyskokoelmassa, kuten osa A 1 Rakentamisen valvonta ja tekninen tarkastus (2006) ja Rakennuksen suunnitelijat ja suunnitelmat A 2 (2002), Rakennuksen lämmöneristys osa C 3 (2007 ja 2010), Kiinteistöjen vesi- ja viemärlaitteistot osa D 1 (2007 ja 2010), Rakennusten sisäilmasto ja ilmanvaihto osa D 2 (2003 ja 2010), Rakennusten energiatehokkuus osa D 3 (2007 ja 2010), Rakennusten energiakulutuksen ja energiatarpeen laskenta osa D 5 (2007), Rakenteellinen paloturvallisuus osa E 1 (2002, 2008), osa E 2 (2005), osa E 3 (2007), osa E 4 (2005), osa E 7 (2007) ja osa E 9 (2005), osa F 1 (2005), osa G 1 (2005) sekä asetukset Eurocode-standardien soveltamisesta (2007, 2008, 2009, 2010) ja asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (2004, 2011). Lisäksi valtiovalta on säätänyt rakennusvalvonnoille tehtäviä Asuntokauppalaissa (2006).

Rakennusvalvontatehtävien lisääntyessä kuntien tulee tarkistaa niiden hinnoittelua.

4.4 Alueellisia hinnoittelueroja pienennettävä ja rakentajien kohtelu tasapuolisemmaksi

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävät ovat kaikille kunnille samanlaisia. Alhainen rakennuslu-pamaksu ei ole kunnalle kilpailu- eikä vetoimatekijä.

Kuntien tulisi jatkossa pienentää kullakin alueella (13 kpl) vuonna 2010 voimassa olleiden rakennusvalvontataksojen hinnoittelueroja kuntien välillä. Taksojen hinnoitteluerot alueilla tulisi olla vuonna 2013 enintään 1–1,75-kertaisia. Kuntien tulisi lisätä yhteistyötään maksujen hinnoittelun valmistelutyössä.

Omakotitalon ja kesäasunnon perusmaksujen (euroa/rakennus ja euroa/m²) tulee olla saman-tasoisia. Kesäasunnon maksu voi perustelluista syistä (resursseja sitovat paikalliset logistiset olosuhteet viranomaiskatselmuksilla käynneissä) olla myös suurempi. Rakentamisen viranomaismaksuja tulee tasapuolistaa yritystoiminnan suurissa hankkeissa kohdan 4.5 kokonaisalan laskentaa yhdenmukaistamalla. Yritystoiminnan hankkeiden hinnoittelussa ei tule suosia yhtä elinkeinotoiminnan aluetta alhaisemmilla maksuilla.

4.5 Maksujen kokonaisalan laskentaan yhtenäisyys koko maahan

Maksujen kokonaisalan laskenta vaikuttaa merkittävästi maksun suuruuteen. Kuntien erilaiset maksujen kokonaisalan laskentamäärittelyt kohtelevat eriarvoisesti erityisesti liike-, yritys- ja liikuntapaikkarakentamista.

Jatkossa ja viimeistään vuonna 2013 maksuun laskettava kokonaisala tulee määritellä yhdenmukaisesti kaikissa kunnissa: kokonaisalan 5000 m² ylittävältä osalta lasketaan 75 % kokonaisalasta ja kokonaisalan 10 000 m² ylittävältä osalta lasketaan 50 % kokonaisalasta maksua määrättäessä.

4.6 Hinnoittelun päätöksentekoon avoimuutta

Kuntien tulisi lisätä rakennusvalvontataksojen valmistelun ja päätöksenteon avoimuutta. Kuntatalouden avoimuuden näkökulmasta kunnissa on hyvä kysyä: ”Kuka rakennusluvan kunnassamme maksaa?” Kustantaako rakennusluvan rakentaja, jolla uutta rakentaa on merkittävä rahoitus hankkeeseensa vai veronmaksajat?

Jos kunta päätyy rahoittamaan lakisääteisten rakennusvalvontatehtävien hoidon kustannuksia esimerkiksi verorahoituksella, olisi hyvä tuoda tämä näkökohta kunnassa avoimesti julki asian valmisteluvaiheessa ennen rakennusvalvontataksojen päätöksentekoa.

4.7 Viranomaistehtävien taksan ja palvelutehtävien hinnaston eriyttäminen

Kuntien rakennusvalvonnat tekevät viranomaisina sekä viranomaistehtäviä että tarjoavat maksullisia palveluja. Nykyisin kuntien rakennusvalvontataksoiden hinnoiteltu molempia em. tehtäviä. Asiakkaille tarjottavat naapurisuuhdelain arvioinnit, erilaiset kiinteistöjen ja rakennusten arvioinnit sekä ennakoivat laadunohjaukset ja energianeuvonnat ovat markkinoilta ostettavissa olevia palveluja, eikä viranomaistehtäviä.

Kuntien toiminnassa em. tyyppisten palvelujen hinnoittelu tulee eriyttää viranomaistehtävien hinnoittelusta omaksi palveluhinnastoksi (arvonlisäverollinen). Myös palvelusuoritteet tulisi eriyttää mahdollisuuksien mukaan keskeisimmistä viranomaisrooleista. Asiakkaille tulee avoimesti kertoa, että em. tyyppisten kunnan palvelujen käyttö ja ostos on vapaaehtoista ja että niiden käyttäminen ei ole edellytyksenä heidän lupa-asiansa käsittelemiseksi.

4.8 Kuntien taksojen päivitys ja hinnoittelun yleinen tarkistus

Kuntien tulisi päivittää rakennusvalvontamaksut vuosittain yleistä kustannustasoa vastaavasti. Vuoden 2010 rakennusvalvontamaksujen hinnoitteluselvityksessä noin 150 kunnassa rakennusvalvontamaksut olivat alhaisia. Hinnoittelua huomattavasti korottamalla nämä kunnat saisivat maksutuloja merkittävästi lisää.

4.9 Suomen Kuntaliiton suosituksen päivittäminen

Kuntaliitto päivittää ja uudistaa vuoden 2011 aikana Kuntaliiton vuoden 2008 rakennusvalvontaviranomaisen taksasuosituksen kunnille. Uudessa suosituksessa otetaan kantaa, mitä ja missä muodossa edellä lueteltuja ja mahdollisesti muita kehittämissuhteita suosittelaa toteuttavaksi.

Liitteet

Selvitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.																
ALUE:		A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN		C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m2)
Etelä-Pohjanmaa (ely)		1. Auto- talli 20 m2	2. Oma- kotitalo 150 m2	3. Loma- asunto 150 m2	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m2	5. Liike- rakennus 4500 m2	6. Varasto- rakennus 9000 m2	7. Sijainti maksut omakoitt.	8. Muut lisämaksut edellisiin	9. Korjaa- minen 150 m2	10. Käytön muutos 150 m2	11. Grilli- katos ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.			
KUNTA	Taksan voimaan- tulo	140	270	300	1400	2900	5150	220	130	220	220	100	50	1000		
	Alajärvi	2010	140	270	300	1400	2900	5150	220	130	220	100	50	1000		
	Alavus	2010	161	350	315	1780	3730	6655	48	300	270	190	0	1000		
	Evijärvi	2007	105	235	300	1335	2710	5210	100	220	220	70	70	500		
	Halsua	2000	107	367	401	2567	5567	10067	85	150	150	118	0	1000		
	Ilmajoki	2010	170	430	325	3155	6730	11680	103	295	175	100	0	1000		
	Isojoki	2008	63	180	185	1455	3080	9080	70	150	155	118	10	1000		
	Isokyrö	2009	100	405	325	3200	9200	16200	140	220	220	100	15	5000		
	Jalasjärvi	2011	102	240	240	1760	3710	3150	100	240	180	50	0	10000		
	Kannus	2007	129	415	600	2185	5185	9685	80	210	210	25	0	500		
	Karjoki	2008	100	230	230	2370	4995	8370	140	132	132	60	30	1000		
	Kaskinen	2010	140	400	450	2890	6140	10640	120	310	310	80	20	1000		
	Kauhajoki	2009	90	260	275	2135	4385	13610	100	220	235	55	0	1000		
	Kauhava	2009	120	280	280	1720	4450	7300	40	155	155	60	40	1000		
	Kaustinen	2009	68	325	355	2195	4745	8570	70	105	105	30	0	1000		
	Kokkola	2010	138	510	810	5640	16440	32640	240	510	330	50	40	10000		
	Korsnäs	2010	75	209	283	1342	2887	5206	67	204	204	66	0	1000		
	Kristiinakaupunki	2008	180	440	530	2890	6140	10640	108	300	300	100	50	1000		
	Kruunupyö	2010	106	243	565	1460	3110	5585	125	235	235	55	0	1000		
	Kuortane	2008	144	300	285	1640	3440	6140	90	270	245	60	0	2000		
	Kurikka	2009	88	205	205	1665	4158	6652	180	205	205	45	0	2000		
	Laihia	2010	100	405	345	4050	8050	12800	150	230	210	60	15	500		
	Lappajärvi	2007	105	235	300	1335	2960	5210	100	220	220	70	70	3000		
	Lapua	2010	110	243	243	2745	7338	11932	247	217	132	68	0	1500		
	Lestijärvi	1992	48	147	198	1173	2313	4023	0	121	121	25	0	1500		
	Luoto	2010	119	294	843	2432	7112	14132	137	248	248	44	0			
	Maalahti	2009	82	225	270	1297	2947	5422	80	225	225	45	35	500		
	Mustasaari	2010	120	250	390	1475	2975	5225	210	120	120	40	30	1000		
	Närpiö	2001	76	78	165	483	1383	2433	52	135	135	50	0	5000		
	Oravainen	2002	126	230	330	1310	3710	7310	60	230	230	0	0	1200		

Pedersöre	2010	104	247	787	2039	4214	7477	217	128	209	187	50	0	1000
Perho	2006	64	286	494	1936	4186	7561	120	88	111	111	36	0	1000
Pietarsaari	2010	108	302	410	3198	9348	18573	148	231	257	207	51	10	10000
Seinäjäoki	2009	170	430	325	3950	11450	22700	270	110	295	295	50	0	10000
Soini	2010	140	270	300	1400	2900	5150	220	130	220	220	100	50	1000
Teuva	2008	96	252	252	1872	3822	6522	162	192	207	207	48	18	1500
Toholampi	2000	67	319	352	2167	4687	8467	67	67	105	105	33	0	1000
Töysä	2010	161	330	315	1780	3730	6655	65	103	300	270	80	0	1000
Uusikaarlepyy ⁽¹⁾														
Vaasa	2007	262	665	650	5100	14700	29100	320	308	450	450	0	50	10000
Veteli	2005	70	355	400	2225	4775	8600	115	68	205	250	35	0	1000
Vimpeli	2010	140	270	300	1400	2900	5150	220	130	220	220	100	50	1000
Vähäkylä		66	277	240	2720	6950	11340	0	50	145	137	50	0	
Vöyri-Maksamaa	2008	74	165	650	847	1897	3472	80	100	165	165	60	40	500
Ähtäri	2010	161	330	315	1780	3730	6655	65	103	300	270	80	0	1000
Keskisarvo	2007,762	113,8372	299,9767	375,186	2174,372	5157,651	9491,605	134,9302	121,5349	222,9302	209,093	62,95349	16,11628	2370
Korkein		262	665	843	5640	16440	32640	320	308	510	450	190	70	
Alin		48	78	165	483	1383	2433	0	0	105	105	0	0	
Korkein/alin suhdeluku	> 5	> 8	> 5	> 11	> 11	> 11	> 13	> 4	> 4	> 4	> 4	> 4	> 4	

¹⁾ Taksa ei ole tiedossa

Selvitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.																
ALUE:		A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN		C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m ²)
Etelä-Savo (ely)	Taksan voimaantulo	1. Auto- talli 20 m ²	2. Oma- kotitalo 150 m ²	3. Loma- asunto 150 m ²	4. Rivit- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike- rakennus 4500 m ²	6. Varasto- rakennus 9000 m ²	7. Sijainti- maksut omakotit.	8. Muut maksut edellisiin	9. Korjaa- minen 150 m ²	10. Käytön muutos 150 m ²	11. Grilli- katos ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.			
KUNTA																
Enonkoski	2008	100	345	525	1620	3870	7245	0	150	295	295	0	0	500		
Heinävesi	2010	163	442	442	5370	11495	19370	120	220	250	250	80	25	2000		
Hirvensalmi	2010	214	435	435	2790	7890	15540	105	160	375	120	50	30			
Joroinen	2010	118	246	246	1324	2794	4999	99	100	167	167	40	10	1000		
Juva	2010	124	260	260	1404	2964	3136	146	129	177	104	40	20			
Kangasniemi	2007	105	300	325	2412	6162	11787	150	155	280	225	50	20	200		
Kerimäki	2009	120	430	640	2130	5130	9630	0	200	380	380	0	0	500		
Mikkeli	2009	360	750	675	6600	19200	38100	300	200	390	390	70	0	10000		
Mäntyharju	2009	190	385	385	3250	11550	22800	120	120	375	150	70	40			
Pertunmaa	2010	160	420	420	3150	9150	18150	120	50	305	260	50	30			
Pleksämäki	2010	198	510	560	3810	11010	21810	230	270	480	370	40	0	10000		
Punkaharju	2010	106	375	564	1820	4370	8195	0	168	327	327	0	0	500		
Puumala	2010	150	475	565	3870	11370	22620	160	240	155	155	80	0	500		
Rantasalmi	2010	88	309	309	1875	5355	10575	135	69	164	96	0	10			
Ristiina	2009	60	415	415	2750	7850	15500	100	80	100	200	50	40			
Savonlinna	2010	237	640	780	7365	21315	42240	0	302	640	640	145	0			
Sulkava	2010	196	495	495	1760	3485	6072	70	80	495	150	50	0	300		
Keskiarvo	2009,471	158,1765	425,4118	473	3135,294	8527,059	16339,35	109,1176	158,4118	315	251,7059	47,94118	13,23529	2550		
Korkein		360	750	780	7365	21315	42240	300	302	640	390	145	40			
Alin		60	246	246	1324	2794	3136	0	50	100	96	0	0			
Korkein / alin suhdeluku		> 6	> 3	> 3	> 5	> 7	> 13			> 6	> 4					

Selvitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.

ALUE: Häme (ely)	A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN			C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m ²)
	Taksan voimaan- tulo	1. Auto- talli 20 m ²	2. Oma- kotitalo 150 m ²	3. Loma- asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike- rakennus 4500 m ²	6. Varasto- rakennus 9000 m ²	7. Sijainti- maksut omakoitt.	8. Muut lisämaksut edellisiiin	9. Korjaa- minen 150 m ²	10. Käytön muutos 150 m ²	11. Grilli- katos ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.			
Artjärvi	2008	126	525	525	3360	9660	19110	210	212	525	525	53	0			
Asikkala	2010	310	700	1100	4150	10150	16900	250	230	700	700	100	50	1000		
Forssa	2005	144	450	450	3650	10550	20900	250	160	360	250	50	30	10000		
Hartola	2009	111	345	345	2625	5550	9600	150	110	280	280	0	45	1000		
Hattula	2009	100	230	355	2172	5547	9110	85	140	305	305	0	30	1000		
Hausjärvi	2009	330	850	1000	6400	13400	20400	250	131	500	500	65	50	800		
Heinola	2009	240	800	800	4400	11225	18350	280	220	500	450	80	30	1000		
Hollola	2010	480	1675	1675	13150	38650	34400	0	0	500	500	80	0	1000		
Humppila	2008	120	350	350	2375	6875	12125	150	100	125	200	50	20	5000		
Hämeenkoski	2008	152	590	510	3615	8115	15990	180	230	300	300	70	30	500		
Hämeenlinna	2002	170	550	550	4800	13800	24300	380	100	500	500	50	0	5000		
Janakkala	2010	186	452	547	3220	9370	17365	335	330	360	337	65	45	6000		
Jokioinen	2009	108	325	325	2265	6465	12765	140	165	325	225	50	25	10000		
Kärkölä	2010	193	915	1060	6865	19765	39115	400	120	410	410	0	0	10000		
Lahti	2010	193	915	1060	6865	19765	39115	400	120	410	410	0	0	10000		
Loppi	2009	124	452	522	2875	5874	10374	120	134	290	230	35	54	750		
Nastola	2010	193	915	1060	6865	19765	39115	400	120	410	410	0	0	10000		
Orimattila		200	525	525	3900	11400	22650	180	150	120	120	0	15	5000		
Padasjoki	2008	126	295	575	2800	6400	11800	100	165	300	300	100	40	500		
Riihimäki	2009	314	730	730	5200	14800	29200	265	140	500	385	70	30	10000		
Sysmä	2010	145	450	575	3250	9250	18250	115	140	300	300	75	30			
Tammela	2002	99	235	235	1210	2710	4960	100	130	235	190	60	20	500		
Ypäjä	2007	120	305	305	2060	5472	8560	150	135	295	250	50	20	3000		
Keskiarvo	2007,2	186,2609	590,3913	659,9565	4264	11502,52	19758,87	212,6087	151,3913	371,7391	351,1739	47,95652	24,52174	4383		
Korkein		480	1675	1675	13150	38650	39115	400	330	700	700	100	54			
Alin		99	230	235	1210	2710	4960	0	0	120	120	0	0			
Korkein / alin suhdeluku	> 4	> 7	> 7	> 7	> 10	> 14	> 7	> 5	> 5	> 5	> 5	0	0			

Liite 1 / Taulukko 3 / Hämeen alue

Selvitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.																
ALUE:		A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN		C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m ²)
Kunta	Taksan voimaantulo	1. Auto- talli 20 m ²	2. Oma- kottalo 150 m ²	3. Loma- asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike- rakennus 4500 m ²	6. Varasto- rakennus 9000 m ²	7. Sijainti- maksut omakotit.	8. Muut lisämaksut edellisiiin	9. Korjaa- minen 150 m ²	10. Käytön muutos 150 m ²	11. Grilli- katos ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.			
Hamina	2010	170	488	488	4592	13292	26342	180	140	294	294	42	0	10000		
Iitti	2010	114	425	515	3950	8325	13950	140	28	270	270	60	0	2000		
Imatra	2006	128	470	395	5400	15600	12700	227	190	470	345	53	20	10000		
Kotka	2010	165	515	515	4920	14220	28170	310	180	440	380	80	10	10000		
Kouvola	2009	220	545	765	5520	16020	31770	280	230	390	345	80	50	10000		
Lappeenranta	2007	179	682	682	4327	17480	19985	203	216	682	401	54	0	20000		
Lemi		96	200	305	1787	4037	7412	80	140	200	200	60	40	5000		
Luumäki		60	125	325	2162	4600	7975	120	130	175	175	35	35	1000		
Miehikkälä	2010	55	220	220	1705	5005	8855	117	22	220	53	38	22	1000		
Parikkala	2005	132	275	335	1367	3017	5465	90	135	160	160	55	20	5000		
Pyhtää	2010	73	291	291	2972	8672	15322	190	249	231	216	70	45	5000		
Rautjärvi	2007	133	276	258	1367	3017	5465	93	132	164	164	56	19	5000		
Ruokolahti	2010	180	460	460	2410	6910	13660	200	80	250	250	80	50	10000		
Savitaipale	2009	190	600	600	3300	9300	18300	100	100	375	375	85	50	10000		
Suomenniemi	2009	190	550	550	4050	11550	22800	200	120	375	375	85	50	10000		
Taipalsaari	2009	190	385	385	2035	4285	7660	120	155	310	310	0	60	1000		
Virolahti	2010	55	220	220	1430	1980	8855	180	22	220	53	38	0	1000		
Keskiarvo	2008,733	137,0588	395,7059	429,9412	3134,941	8665,294	14981,53	166,4706	133,4706	307,4118	256,8235	57,11765	27,70588	6029,412		
Korkein		220	682	765	5520	17480	31770	310	249	682	401	85	60			
Allin		55	125	220	1367	1980	5465	80	22	160	53	0	0			
Korkein / alin suhdeluku		> 4	> 5	> 3	> 4	> 8	> 5		> 4	> 4	> 7					

Selvitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.																
ALUE:		A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN		C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m2)
Kainuu (ely)	Taksan voimaantulo	1. Auto- talli 20 m2	2. Oma- kotitalo 150 m2	3. Loma- asunto 150 m2	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m2	5. Liike- rakennus 4500 m2	6. Varasto- rakennus 9000 m2	7. Sijainti- maksut omakotit.	8. Muut lisämaksut edellisiin	9. Korjaa- minen 150 m2	10. Käytön muutos 150 m2	11. Grilli- katos Ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.			
Hyrynsalmi	2008	130	325	325	2025	4275	7650	150	180	315	315	75	30	1000		
Kajaani	2009	180	500	500	5250	15150	13087	240	207	330	330	70	30	7500		
Kuhmo	2005	130	325	360	1950	3450	5700	170	180	315	315	75	30	500		
Paltamo	2009	180	500	500	5250	15150	13087	220	207	330	330	70	30	7500		
Puolanka	2008	130	325	325	2025	4275	7650	150	180	315	315	75	30	1000		
Ristijärvi	2000	102	277	277	2416	4681	8078	151	150	216	216	58	0	1500		
Sotkamo	2010	163	436	436	4785	7286	12573	237	140	255	255	85	0	1500		
Suomussalmi	2010	130	325	325	2700	5700	10200	170	180	315	315	75	30	1000		
Vaala	2002	109	265	265	1215	3015	5715	85	115	190	170	50	20	200		
Keskiarvo	2006,778	139,3333	364,2222	368,1111	3068,444	6998	9304,444	174,7778	171	286,7778	284,5556	70,33333	22,22222	2411,111		
Korkein		180	500	500	5250	15150	13087	240	207	330	330	85	30			
Alin		102	265	265	1215	3015	5700	85	115	190	170	50	0			
Korkein / alin suhdeluku		> 1	> 1	> 1	> 4	> 5	> 2		> 1	> 1	> 1		> 1			

Selvitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.																
ALUE:		A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN		C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m ²)
KUNTA	Taksan voimaantulo	1. Auto- talli 20 m ²	2. Oma- kotitalo 150 m ²	3. Loma- asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike- rakennus 4500 m ²	6. Varasto- rakennus 9000 m ²	7. Sijainti- maksut omakotit.	8. Muut lisämaksut edellisiin	9. Korjaa- minen 150 m ²	10. Käytön muutos 150 m ²	11. Grilli- katos ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.			
Hankasalmi	2002	100	345	345	2182	4620	5330	100	130	240	240	50	40	1000		
Joutsa	2008	105	350	350	2263	5075	8450	100	110	325	325	75	20	1000		
Jyväskylä	2010	169	780	780	6150	17850	35400	268	480	635	635	80	50	10000		
Jämsä	2009	262	665	705	4890	14190	28140	220	95	325	325	80	25	10000		
Kannonkoski	2002	76	180	205	960	2160	1035	110	90	180	90	60	10	500		
Karstula	2006	100	230	250	1205	2705	4925	75	110	230	155	30	20	500		
Keuruu	2010	132	378	400	3071	8920	10908	150	104	338	338	65	20			
Kinnula	2008	88	231	259	1303	2953	1528	85	115	231	111	66	15	500		
Kivijärvi	2002	76	180	205	960	2160	1035	110	90	180	90	60	10	500		
Konnevesi	2008	84	270	270	1890	2580	4095	160	80	175	175	50	15	2000		
Kuhmoinen	2007	180	450	420	3150	9150	9100	250	160	250	250	75	20	5000		
Kyyjärvi	2001	73	157	182	791	1766	1035	75	90	157	85	20	10	500		
Laukaa	2010	145	505	505	3610	10510	13615	180	220	340	340	80	35	10000		
Luhanka		55	237	237	1975	3700	6662	100	40	237	237	0	0	1500		
Multia	2010	110	305	305	2330	5330	5810	120	120	295	295	55	15	2000		
Muurame	2009	120	420	420	3450	10050	8725	260	280	310	310	0	40	7500		
Petäjävesi	2009	159	432	432	3280	9580	11791	160	200	419	419	60	25	2000		
Pihltpudas	2010	144	391	421	3730	10930	10882	282	166	262	262	59	24	1000		
Saarjärvi	2009	210	450	450	3150	9150	18150	150	240	405	405	70	15	10000		
Toivakka	2009	150	575	575	3080	9080	9100	100	130	230	230	60	50	10000		
Uurainen	2008	105	247	279	2934	4634	4658	127	144	263	263	52	16	2000		
Viitasaari	2010	144	391	421	3130	6730	12130	282	166	262	262	59	24	1000		
Äänekoski	2007	145	405	405	3150	9150	18150	150	119	264	251	67	0	10000		
Keskiarvo	2007,455	127,4783	372,7826	383,5217	2723,217	7085,783	10028,43	157,1304	151,2609	284,913	264,913	55,34783	21,69565	4022,727		
Korkein		262	780	780	6150	17850	35400	282	480	635	635	80	50			
Alin		55	157	182	791	1766	1035	75	40	157	85	0	0			
Korkein / alin suhdeluku		> 4	> 4	> 4	> 7	> 10	> 34	> 4	> 4	> 4	> 7	> 7	> 7			

Liite 1 / Taulukko 6 / Keski-Suomen alue

Selvitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.														
ALUE: Lappi (ely)	A. UUDET RAKENNUKSET													
	Taksan voimaantulo	1. Auto-talli 20 m ²	2. Oma-kotitalo 150 m ²	3. Loma-asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike-rakennus 4500 m ²	6. Varasto-rakennus 9000 m ²	7. Sijaintimaksut omakotit.	8. Muut lisämaksut edellisissä	9. Korjauksellinen 150 m ²	10. Käytönmuutos 150 m ²	C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais-pinta-ala- alennuksen ala-raja (m ²)
KUNTA												11. Grillikatos Ilmoitus	12. Työnjohtajan hyväks.	
Enontekiö	2006	62	312	375	750	1350	2275	150	63	188	37	62	1000	
Inari	2004	81	296	423	4086	11586	22836	168	284	211	67	20		
Kemi	2010	92	460	400	3680	10580	20930	146	140	285	75	30	10000	
Kemijärvi	2008	110	355	575	4000	11500	15300	160	187	165	60	50	10000	
Keminmaa	2009	119	445	465	3980	11480	22750	330	112	277	75	13	10000	
Kittilä	2009	140	419	449	3554	11804	19004	156	167	419	52	0	10000	
Kolari	2008	132	379	514	4294	12694	13394	150	170	157	75	0		
Muonio	2001	93	262	296	2034	5934	11767	135	152	217	67	51		
Pelkosenniemi	2007	100	287	575	4000	11500	22750	150	135	287	50	35		
Pello	2003	92	229	436	2609	7649	15209	102	86	323	52	0		
Posio	2009	124	495	495	3557	7620	13245	100	180	265	50	45	1000	
Ranua	2002	119	340	460	2635	8210	9350	85	143	143	34	0	2000	
Rovaniemi	2009	105	310	385	3085	9085	9085	230	80	160	85	0		
Salla	2007	120	323	515	3950	11450	22700	170	130	220	60	35		
Savukoski	2008	100	287	375	2400	6900	13650	150	135	287	50	25		
Simo	2002	55	295	325	2145	4620	7995	150	80	200	50	30	1000	
Sodankylä*	2008	90	400	570	4350	11700	18350	120	140	175	60	40	3000	
Tervola	2009	126	295	375	2488	5250	9983	230	175	250	75	22	1000	
Tornio	2007	110	555	475	3980	11480	21480	210	120	285	45	35	7000	
Utsjoki**	2008	350	325	325	2350	3685	7285	170	80	205	50	35	10000	
Ylitornio	2000	65	185	305	1400	7700	6800	50	0	176	67	0		
Keskiarvo	2006,381	113,5714	345,4286	433,9524	3110,81	8751,286	14578	157,7143	128,381	215,0909	58,85714	25,14286	5500	
Korkein		350	555	575	4350	12694	22836	330	284	419	85	62		
Allin		55	185	296	750	1350	2275	50	63	143	34	0		
Korkein / alin suhdeluku	> 6	> 3	> 1	> 5	> 9	> 10	> 6	> 3	> 6	> 3	34	0		

* Taksassa sovelletaan Kuntaliiton suositusta matka-aikavyöhykkeestä, josta lasketaan lisäksi: 30km/1t/30e, 60km/2t/50e, 90km/3t/100e

** Taksassa sovelletaan Kuntaliiton suositusta matka-aikavyöhykkeestä, josta lasketaan lisäksi: 60km/2t/75e, 120km/4t/150e

Liite 1 / Taulukko 7 / Lapin alue

Seivitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.															
ALUE:		A. UUDET RAKENNUKSET							B. KORJAUS- RAKENTAMINEN			C. MUU TOIMENPIDE			Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m ²)
Pirkanmaa (ely)	Taksan voimaan- tulo	1. Auto- talli 20 m ²	2. Oma- kotitalo 150 m ²	3. Loma- asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike- rakennus 4500 m ²	6. Varasto- rakennus 9000 m ²	7. Sijainiti- maksut omakotit.	8. Muut lisämaksut edellisiin	9. Korjaa- minen 150 m ²	10. Käytön muutos 150 m ²	11. Grilli- katos Ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.		
Akaa	2010	170	365	365	3910	11410	22660	240	150	325	325	50	0	10000	
Hämeenkyrö	2009	90	420	420	3120	9120	18120	120	135	267	262	55	20		
Ikaalinen	2009	109	265	475	2500	7300	14500	130	300	317	317	85	45	10000	
Juupajoki	2010	153	400	400	2965	8190	12465	95	80	240	240	70	0	4000	
Kangasala	2010	184	775	775	5500	15125	19500	240	120	775	775	0	0	4000	
Kihniö	2008	94	282	497	2165	6365	9865	70	90	145	153	40	15	5000	
Kuhmalampi	2010	89	258	258	1688	3638	6563	109	53	168	168	63	23	1000	
Kylmäkoski	2010	130	325	437	1038	2163	3850	0	0	186	186	30	0	4000	
Lempäälä	2010	130	525	525	3900	10775	16400	200	80	325	325	70	15		
Mänttä-Vilppula	2009	182	390	428	2550	7350	14550	140	160	300	300	60	60		
Nokia	2004	166	560	560	4340	12740	25340	230	0	350	320	0	0	10000	
Orivesi	2010	134	433	527	3565	8740	13915	110	158	253	253	66	11	3000	
Parkano	2009	115	325	550	2725	7975	14130	108	50	175	175	100	30	5000	
Pirkkala	2010	188	870	870	6000	17400	34500	450	200	485	485	0	0	10000	
Punkalaidun		96	200	200	1455	3080	5330	70	90	185	155	50	17	1000	
Pälkäne	2010	134	355	405	2112	4662	8487	170	112	310	310	50	0	500	
Ruovesi	2009	116	390	405	1990	4390	7990	240	160	300	300	60	20	800	
Sastamala	2009	112	320	400	2850	7350	12100	240	130	205	205	45	20	1000	
Tampere	2009	190	870	870	6000	17400	34500	660	200	370	370	0	0		
Urajala	2006	70	200	170	1430	3230	5880	155	121	155	170	50	25	600	
Valkeakoski	2009	162	520	520	3490	10090	19990	250	150	305	305	0	25	10000	
Vesilahti	2008	110	370	370	2820	5320	9820	220	130	295	295	30	20	500	
Virrat	2009	116	390	428	2550	7350	14550	240	160	300	300	60	20		
Violiari	2006	149	409	409	3876	8251	13851	130	100	319	319	67	17	2000	
Keskiaervo	2008,826	132,875	425,7083	469,3333	3105,792	8308,917	14952,33	192,375	122,0417	293,9583	292,2083	45,875	15,95833	4336	
Korkein		190	870	870	6000	17400	34500	660	300	775	775	100	60		
Alin		70	200	170	1038	2163	3850	0	0	145	153	0	0		
Korkein / alin suhdeluku		> 2	> 4	> 5	> 5	> 8	> 8		> 5	> 5					

Selvitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.																
ALUE:		A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN		C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m ²)
Pohjois-Karjala (ely)	Taksan voimaan- tulo	1. Auto- talli 20 m ²	2. Oma- kotitalo 150 m ²	3. Loma- asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike- rakennus 4500 m ²	6. Varasto- rakennus 9000 m ²	7. Sijainti- maksu omakotit.	8. Muut lisämaksut omakotit.	9. Korjaa- minen 150 m ²	10. Käytön muutos 150 m ²	11. Grilli- katos Ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.			
Ilomantsi	2010	90	365	365	2405	4997	8822	200	160	220	229	45	20	1000		
Joensuu	2010	116	461	461	5072	14972	29822	187	73	252	252	41	75	10000		
Juuka	2001	42	269	269	2092	5129	8167	133	50	193	193	134	17	2000		
Kesälahti	2002	85	215	215	1315	2815	5065	135	55	215	215	45	10	1000		
Kitee	2010	126	295	295	1725	3675	6600	175	110	295	295	54	12	1000		
Kontiolahti	2010	115	462	462	3770	7445	12975	145	0	339	339	62	0			
Lieksa	2009	158	480	480	4245	12345	24495	176	128	365	365	110	50	10000		
Liperi	2010	182	320	320	2080	4480	6070	165	72	250	250	85	0	1000		
Nurmes	2009	164	450	450	3420	8645	13045	170	50	300	270	50	40	2000		
Outokumpu	2010	104	500	500	3875	11375	22625	147	185	350	350	65	50			
Polvijärvi	2009	102	277	277	2264	5889	9332	87	125	179	179	37	14	2500		
Rääkkylä	2008	102	270	270	1890	5490	10890	180	50	270	270	50	10	10000		
Tohmajärvi	2011	121	290	290	1720	3670	6595	175	93	290	290	54	12	1000		
Valtimo	2002	85	260	277	2092	5298	7998	151	101	182	194	50	17	2000		
Keskiarvo	2007,929	113,7143	351	352,2143	2711,786	6873,214	12321,5	159	89,42857	264,2857	263,6429	63	23,35714	3625		
Korkein		182	500	500	5072	14972	29822	200	185	365	365	134	75			
Alin		42	215	215	1315	2815	5065	87	0	179	179	37	0			
Korkein / alin suhdeluku		> 4	> 2	> 2	> 3	> 5	> 5	> 5	> 2	> 2	> 2	> 2	> 2			

Liite 1 / Taulukko 9 / Pohjois-Karjalan alue

Selvitys kuntien rakennuslupamaksusta 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.																
ALUE: Pohjois-Pohjanmaa (ely)		A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN		C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m ²)
		1. Auto- talli 20 m ²	2. Oma- kotitalo 150 m ²	3. Loma- asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike- rakennus 4500 m ²	6. Varasto- rakennus 9000 m ²	7. Sijainti- maksut omakotit.	8. Muut lisämaksut edellisiin	9. Korjaa- minen 150 m ²	10. Käytön muutos 150 m ²	11. Grilli- katos Ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.			
KUNTA	Taksan voimaan- tulo	2008	100	465	645	3840	11340	16340	180	80	250	250	50	0	5000	
		2010	102	450	450	3420	9195	14420	150	75	285	285	80	0	3000	
		2010	83	455	515	3695	10895	21695	258	96	239	239	36	0		
		2009	212	490	670	4030	8405	10020	0	0	390	450	100	0	2000	
		2010	124	457	457	3458	9908	17433	195	172	411	411	61	0	5000	
		2007	110	240	240	1495	3120	5370	260	80	220	220	20	20	1000	
		2007	140	530	755	2380	4780	8320	150	100	150	150	25	0	500	
		2009	185	412	375	3105	6555	11730	240	210	280	330	60	20	1000	
		2010	126	440	440	6300	18300	28300	150	130	285	285	65	0	5000	
		2009	192	465	530	4000	9625	15250	240	110	285	285	60	32	2000	
		2010	102	450	450	3420	9150	14420	150	75	285	285	80	0	3000	
		2007	228	410	410	2325	4575	7987	100	120	175	235	50	0	1000	
		2009	240	500	500	3000	6000	10550	180	120	250	250	50	0	1000	
		2005	58	327	478	2595	7635	15195	101	67	226	226	25	0	5000	
		2010	125	575	425	4050	10925	14050	250	80	250	250	50	0	2000	
		2002	100	295	332	1870	4270	7870	142	113	220	200	40	0	500	
		2007	80	485	485	3860	8110	3890	200	49	220	155	60	0	4000	
		2010	222	950	950	7420	21520	42670	330	160	735	550	80	80	10000	
		2010	144	745	745	6020	17420	26920	150	100	250	400	60	50	5000	
		2010	147	375	530	2173	4573	8173	161	288	200	200	70	0	1000	
		2000	107	327	478	2595	7635	11849	134	67	226	226	42	0	5000	
		2010	102	450	450	3420	9195	14420	150	75	285	285	80	0	3000	
		2005	78	397	358	3097	6597	11097	136	135	189	189	58	29	1500	
		2007	130	430	430	2930	7330	13730	220	0	430	355	60	0	1000	
		2010	102	450	450	3420	9195	14420	150	75	285	285	80	0	3000	
		2008	100	465	645	3840	11340	17590	200	80	250	250	50	0	5000	
		2007	130	430	430	2530	7330	13330	200	100	310	310	60	0	1000	
		2009	195	409	409	2637	5524	9237	141	185	205	205	40	31	1500	
		2006	156	325	325	2080	4160	7085	180	150	205	185	50	50	1700	

Tyrnävä	2010	240	500	500	500	3000	6050	10550	120	120	250	325	50	0	1000
Utajärvi		70	234	234	1584	4584	9084	134	5	181	50	50	50	8	
Vihanti	2002	80	210	400	2650	7150	13900	160	140	210	210	210	40	30	600
Yli-Ii	2006	85	250	250	1495	3245	5495	150	165	177	177	177	40	20	1000
Ylivieska	2008	100	465	645	3840	11340	10570	200	11	150	150	150	50	0	5000
Keskisarvo	2007,788	132,2059	437	481,9412	3281,588	8440,471	13616,47	172,4118	103,9118	263,5	260,5294	55,05882	10,88235	2728,125	
Korkein		240	950	950	7420	21520	42670	330	288	735	550	100	80		
Alin		58	210	234	1495	3120	3890	0	0	150	50	20	0		
Korkein / alin suhdeluku	> 4	> 4	> 4	> 4	> 4	> 6	> 10	> 4	> 4	> 4	> 11	> 4	> 4	> 11	

Liite 1 / Taulukko 10 / Pohjois-Pohjanmaan alue

Selvitys kuntien rakennuslupamaksusta 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määrätty aina kunnan oman taksan ja tulkinman mukaisesti.																
ALUE:		A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN		C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-rajaa (m ²)
Pohjois-Savo (ely)	Taksan voimaan- tulo	1. Auto- talli 20 m ²	2. Oma- kotitalo 150 m ²	3. Loma- asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike- rakennus 4500 m ²	6. Varasto- rakennus 9000 m ²	7. Sijainti- maksut omakotit.	8. Muut lisämaksut edellisiin	9. Korjaa- minen 150 m ²	10. Käytön muutos 150 m ²	11. Grilli- katos Ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.			
Iisalmi	2010	203	580	580	4495	9207	12470	204	180	280	280	55	35	2000		
Juankoski	2010	160	420	420	3145	6720	11670	210	130	295	295	70	40	1000		
Kaavi	2010	160	420	420	3145	6720	11670	210	130	295	295	70	40	1000		
Karttula	2008	163	345	346	2610	5910	10860	135	121	202	202	55	30	500		
Keitele	2010	114	325	325	1620	3870	7245	90	160	230	230	40	0	500		
Kiuruvesi	2010	124	340	340	3100	7850	12660	150	160	250	250	50	30	2000		
Kuopio	2009	190	785	785	6150	17850	35400	350	350	525	390	100	0	10000		
Lapinlahti	2010	129	315	315	2152	4777	8152	80	174	270	270	35	35	1000		
Leppävirta	2010	106	575	575	4490	9565	16090	310	200	425	425	70	0	2000		
Maaninka	2008	140	400	400	1975	4974	9474	130	120	230	230	40	50	250		
Nilsiä	2010	126	570	570	4122	9372	17247	280	203	360	410	100	0	500		
Pielavesi	2010	114	325	325	1620	3870	7245	130	160	230	230	40	0	500		
Rautalampi	2010	170	480	480	2900	6500	11900	150	160	330	330	60	25	500		
Rautavaara	2007	130	325	400	2343	6262	11887	175	270	220	305	65	25	250		
Siihtijärvi	2009	126	645	645	5435	11560	21185	280	230	360	360	100	0	2000		
Sonkajärvi	2002	98	280	280	2170	5495	8295	102	123	190	190	26	26	2000		
Suonenjoki	2010	138	570	570	4120	11920	23620	200	100	420	420	70	30			
Tervo	2006	127	270	270	2017	4567	8392	135	98	161	161	43	22	500		
Tuusniemi	2010	156	390	390	2900	6150	10650	219	160	300	300	80	0	1000		
Varkaus	2009	193	505	505	3806	11006	21806	304	160	342	342	60	20	10000		
Varpaisjärvi	2010	129	315	315	2152	4777	8152	80	174	270	270	35	35	1000		
Vesanto	2008	170	480	480	2900	6500	11900	150	200	330	330	60	0	500		
Vieremä	2007	88	270	270	1890	4740	7140	105	108	205	225	35	30	2000		
Keskiarvo	2008,826	141,4783	431,7391	435,0435	3098,13	7398,348	13265,65	181,6957	168,3043	292,1739	293,0435	59,08696	20,56522	1863,636		
Korkein		203	785	785	6150	17850	35400	350	350	525	425	100	50			
Alin		88	270	270	1620	3870	7140	80	98	161	161	26	0			
Korkein / alin suhdeluku		> 2	> 2	> 2	> 3	> 4	> 4	> 3	> 3	> 3	> 3	> 2	> 2			

Liite 1 / Taulukko 11 / Pohjois-Savon alue

Selvitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.																
ALUE:		A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN		C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m ²)
Uusimaa (ely)	Taksan voimaan- tulo	1. Auto- talli 20 m ²	2. Oma- kotitalo 150 m ²	3. Loma- asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike- rakennus 4500 m ²	6. Varasto- rakennus 9000 m ²	7. Sijainti- maksut omakotit.	8. Muut lisämaksut edellisiin	9. Korjaa- minen 150 m ²	10. Käytön muutos 150 m ²	11. Grilli- katos Ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.			
Askola	2009	144	600	600	3840	11040	10920	162	240	300	300	60	0			
Espoo	2006	256	930	930	6060	17460	34560	680	360	480	480	180	45	10000		
Hanko	2009	215	450	512	4622	13352	23537	340	217	333	281	48	38	5000		
Helsinki	2010	189	1169	1169	7919	22919	45419	765	309	633	633	0	203			
Hyvinkää	2009	305	982	982	5775	16425	25000	256	208	662	527	68	58	10000		
Inkoo	2007	100	585	535	2895	6045	8690	130	168	380	380	40	0	5000		
Järvenpää	2010	190	710	710	5300	15500	18150	320	320	450	450	60	0			
Karjalohja	2002	119	288	344	2043	5943	11793	149	173	116	176	37	0			
Karkkila	2009	128	525	525	4620	13620	27120	236	185	295	315	70	30			
Kauniainen	2010	270	980	980	6380	18380	36380	518	400	520	520	210	0			
Kerava	2008	128	590	590	4370	12770	25370	360	240	420	420	120	0			
Kirkkonummi	2010	195	862	1112	5925	17175	34050	275	385	712	712	80	35	10000		
Lapinjärvi	2009	60	235	250	1580	4580	9080	80	40	200	200	50	25	10000		
Lohja	2010	146	560	630	5260	15460	30760	344	327	350	328	91	27	10000		
Lovisa	2010	160	420	765	5490	15990	31740	360	170	420	420	50	20			
Myrskylä	2009	144	600	600	3840	11040	10920	162	240	300	300	60	0			
Mäntsälä	2008	126	540	540	4050	11850	23550	200	200	320	320	45	0	10000		
Nummi-Pusula	2010	126	470	480	3500	7625	13250	140	190	295	305	80	25	1000		
Nurmijärvi	2008	132	590	590	4370	12770	25370	270	200	250	250	50	0			
Pornainen	2009	144	600	600	3840	11040	10920	162	240	300	300	60	0			
Porvoo	2009	198	510	795	4980	14280	25130	380	300	510	510	60	0	5000		
Pukilla	2009	144	600	600	3840	11040	10920	162	240	300	300	60	0			
Raasepori																
Karjaa alue	2004	164	373	363	2845	5995	12820	212	88	241	211	35	26	1000		
Pohja alue	2006	110	305	525	3587	7650	13275	80	0	305	305	40	30	1000		
Tammisaari alue	2005	110	325	525	3067	7792	14880	240	175	355	202	25	35	5000		
Sipoo	2008	200	665	705	4850	14150	28100	420	300	665	665	60	0	10000		
Siuntio	2010	185	655	800	4050	11530	22780	200	300	442	442	100	0			
Tuusula	2008	126	560	560	4070	11870	23570	270	280	295	420	50	0			

Vantaa	2010	292	1090	1090	7300	21100	41800	732	255	545	545	200	150
Vihhti	2009	148	525	525	4170	12270	24420	340	290	300	300	80	0
Keskisarvo	2007,5	165,1333	609,8	664,4	4481,267	12622,03	22475,8	298,1667	234,6667	389,8	383,9	72,3	24,9
Korkein		305	1169	1169	7919	22919	45419	765	400	712	712	210	203
Alin		60	235	250	1580	4580	8690	60	0	116	176	0	0
Korkein / alin suhdeluku	> 5	> 4	> 4	> 5	> 5	> 5	> 5	> 6	> 6	> 4	> 4	> 4	> 4

Selvitys kuntien rakennuslupamaksuista 2010 (euroa). Hankekohtainen maksu määräytyy aina kunnan oman taksan ja tulkinnan mukaisesti.																
ALUE:		A. UUDET RAKENNUKSET										B. KORJAUS- RAKENTAMINEN		C. MUU TOIMENPIDE		Kokonais- pinta-ala-
Varsinais-Suomi (ely)	Taksan voimaan- tulo	1. Auto- talli 20 m ²	2. Oma- kotitalo 150 m ²	3. Loma- asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike- rakennus 4500 m ²	6. Varasto- rakennus 9000 m ²	7. Sijainti- maksut omakotit.	8. Muut lisämaksut edellisiin	9. Korjaa- minen 150 m ²	10. Käytön muutos 150 m ²	11. Grilli- katos Ilmoitus	12. Työn- johtajan hyväks.	Kokonais- pinta-ala- alennuksen ala-raja (m ²)		
Aura	2007	110	250	400	1425	2925	5175	80	130	175	175	32	10	800		
Eura	2010	120	325	400	2350	3850	4038	120	65	175	175	0	0	1500		
Eurajoki	2008	91	318	470	2343	6843	13593	75	55	140	140	35	0	10000		
Harjavalta	2008	106	275	275	3530	10430	20780	192	142	230	230	40	0	10000		
Honkajoki	2007	96	222	387	1107	2562	4725	68	137	222	242	20	20	500		
Huittinen	2011	110	305	305	3100	9100	18100	220	140	230	230	60	20	10000		
Jämijärvi	2010	116	252	272	1066	2641	5003	129	97	145	145	42	10	200		
Kaarina	2006	140	600	600	4650	13650	24150	288	140	450	400	75	20	5000		
Kankaanpää	2006	90	285	285	3080	9080	14080	170	150	210	210	60	30	5000		
Karvia	2005	76	180	235	1260	2109	3909	80	70	160	160	40	0	500		
Kemönsaari	2010	100	575	1450	7050	20550	40800	120	260	475	485	40	20			
Kiikoinen	2002	91	260	295	2147	5522	9085	100	130	185	185	40	0	1000		
Kokemäki	2007	103	285	285	2645	7745	15395	200	135	210	210	40	0	10000		
Koski Tl	2002	100	250	400	1350	2850	5100	80	130	175	175	30	0	1000		
Kustavi	2009	181	574	1376	4427	12977	25802	250	228	541	541	61	0			
Köyliö	2010	120	325	400	2350	3850	4038	120	65	175	175	0	0	1500		
Laitila	2011	188	435	565	2860	6575	10175	120	96	289	289	75	12	1000		
Lavia	2004	69	173	271	1421	4121	8171	67	89	173	113	36	0			
Lieto	2005	210	420	420	4650	13650	24150	150	62	295	295	50	0	5000		
Loimaa	2010	196	391	391	2416	6916	13666	243	84	269	269	43	21	10000		
Luvia	2010	110	460	650	3160	9160	18160	60	160	230	230	60	0	10000		
Länsi-Turunmaa	2010	284	765	1440	6660	19260	38160	300	200	665	665	65	35			
Marttila	2007	120	250	400	1425	2925	5175	80	130	175	175	32	10	800		
Masku	2009	155	625	625	4000	10562	15562	300	425	350	350	75	0	3000		
Merikarvia	2009	75	275	275	2165	5490	8750	85	86	70	226	35	20	2000		
Mynämäki	2009	198	540	760	3915	9155	18155	260	180	417	417	105	22	10000		
Naantali	2009	150	705	705	5430	15930	28180	430	80	410	410	60	0	5000		
Nakkila	2010	132	340	340	3400	8350	13300	120	160	340	340	0	40	2000		
Nousiainen	2010	147	510	510	2515	7315	14515	200	223	355	355	105	21	10000		

Liite 1 / Taulukko 13 / Varsinais-Suomen alue

Oripää	2006	127	270	270	1480	3130	5605	84	136	180	180	31	0	1000
Paimio	2008	175	435	645	2835	5885	10385	135	260	205	200	60	0	1000
Pomarckku	2009	98	260	359	1948	4916	7885	110	139	206	206	37	21	2000
Pori	2010	310	700	950	4750	13750	27250	300	260	575	480	100	0	10000
Pyhäranta	2007	146	347	475	2108	4465	7727	116	160	227	297	84	10	1000
Pöytyä	2009	130	325	475	1412	2537	4225	80	160	175	250	35	10	500
Raisio	2008	63	667	667	6067	18067	32067	407	133	292	292	50	16	5000
Rauma	2010	159	519	591	4562	13262	26312	265	130	433	557	53	43	10000
Rusko	2009	171	405	405	3035	8022	12535	210	122	310	310	65	18	3000
Salo	2009	200	525	525	4700	13700	27200	240	240	375	375	60	0	
Sauvo	2007	142	350	600	2600	5300	9350	120	210	195	175	50	20	1000
Siikainen	2008	83	260	325	2015	2315	4565	70	80	100	100	50	20	
Somero	2008	166	400	580	2155	4855	8905	185	240	220	220	55	0	500
Säkylä	2010	120	325	400	2350	3850	4038	120	65	175	175	0	0	1500
Taivassalo	2001	150	475	1185	3572	7635	7980	100	201	475	475	50	17	1000
Tarvasjoki	2007	120	250	400	1425	2925	5175	80	130	175	175	32	10	800
Turku	2009	410	930	1425	6330	18330	36330	380	140	595	595	50	0	
Ulvila	2001	100	334	334	2764	7039	11314	197	119	334	214	51	17	2000
Uusikaupunki	2010	176	800	1500	5210	11060	19160	250	220	500	320	50	20	1000
Vehmaa	2002	137	353	638	2444	5174	8954	126	185	353	353	84	17	1000
Keskiarvo	2007,735	142,1837	410,2041	570,1224	3095,082	8006,327	14425,59	169,0204	150,5918	286,449	284,9184	49,04082	11,22449	3764,28
Korkein		410	930	1500	7050	20550	40800	430	425	665	665	105	43	
Alin		63	173	235	1066	2109	3909	60	55	70	100	0	0	
Korkein / alin suhdeluku	> 6	> 5	> 6	> 6	> 6	> 9	> 10	> 9	> 9	> 6	> 6	> 9	> 6	

Liite 1 / Taulukko 13 / Varsinais-Suomen alue

Vertailumaksujen keskiarvot 13 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten alueilla
Vertailumaksujen yhteisummat ja suuruusjärjestys

Selvitys kuntien rakennusvalvontataksista 2010 (euroa).														
12 vertailumaksun alueelliset keskiarvot														
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (suluissa kuntien lukumäärä)	A. UUDET RAKENNUKSET													
	1. Auto-talli 20 m ²	2. Oma-kotitalo 150 m ²	3. Kesä-asunto 150 m ²	4. Rivi- tai kerrostalo 1500 m ²	5. Liike-rakennus 4500 m ²	6. Varasto-rakennus 9000 m ²	7. Sijainti-maksut omakotit.	8. Muut lisämaksut edellisiin	9. Korjauksminen 150 m ²	10. Käytönmuutos 150 m ²	C. MUU TOIMENPIDE		Vertailu-maksut yhteensä	Suuruus-järjestys
11. Grilli-katos Ilmoitus	12. Työn-johtajan hyväks.	11. Grilli-katos Ilmoitus	12. Työn-johtajan hyväks.											
Etelä-Pohjanmaa (43)	114	300	375	2174	5158	9492	135	122	223	209	63	16	18381	13
Etelä-Savo (17)	158	425	473	3150	8527	16339	109	158	315	252	48	13	29967	3
Häme (23)	186	590	659	4264	11502	19758	212	151	371	351	48	26	38118	2
Kaakkoi-Suomi (17)	137	396	430	3135	8665	14981	166	133	307	256	57	28	28691	4
Kainuu (9)	139	364	368	3068	6998	9304	175	171	287	285	70	22	21251	12
Keski-Suomi (23)	127	373	384	2723	7086	10028	157	151	285	265	55	22	21656	11
Lappi (21)	114	345	434	3111	8751	14578	158	128	215	239	59	25	28157	6
Pirkanmaa (24)	133	426	469	3106	8309	14952	192	122	294	292	46	16	28357	5
Pohjois-Karjala (14)	114	351	352	2712	6873	12321	159	89	264	264	63	23	23585	10
Pohjois-Pohjanmaa (34)	132	437	482	3282	8440	13616	174	104	263	261	55	11	27257	8
Pohjois-Savo (23)	141	432	435	3098	7398	13266	182	168	292	293	59	21	25785	9
Uusimaa (30)	165	610	664	4481	12622	22476	298	235	390	384	72	25	42422	1
Varsinais-Suomi (49)	142	410	570	3095	8006	14426	169	151	287	285	49	11	27601	7
Koko maan keskiarvo	138,6154	419,9231	468,8462	3184,538	8333,462	14272,08	175,8462	144,8462	291,7692	279,6923	57,23077	19,92308	27786,77	
Korkein aluekeskiarvo	186	610	664	4481	12622	22476	298	235	390	384	72	28	42422	
Alin aluekeskiarvo	114	300	352	2174	5158	9304	109	89	215	209	46	11	18381	